

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἑκτος

Συνδρομὴ ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἰσχύουσι—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Ἰταλίου, 6.

29 Ὀκτωβρίου 1878

Σφραγὶς τῆς
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΑἴΤΩΛΙΑΣ ΕΝ ΕΤΕΙ 1824

Ο ΑΥΤΟΧΕΙΡ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα, ἄτινα ἐρανεζόμεθα ἐκ γαλλικῆς ἐφημερίδος, ἀναφέρονται εἰς λυπηρὸν γεγονός, συμβῆν ἐσχάτως ἐν Παρισίοις. Ἀυτοχειρία ἐν τῇ παρισινῇ κοινωσίᾳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ μερίδι αὐτῆς ἐκείνῃ, ἧς μέλος πρόδηλον φαίνεται ὁ εἰς τὴν ἐπομένην μελέτην παρασχὼν πένθημον ἀσορμὴν, οὔτε σπάνιον οὔτ' ἀσύνθητες εἶναι γεγονός. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ σκέψεις τοῦ γράφαντος τῆς ἐπομένης γραμμῆς ἔχουσι πολὺ μείζον τὸ ἐνδιαφέρον διὰ γαλλικὸν ἢ δι' ἑλληνικὸν κοινόν. Οὐχ ἦττον οὔτε ἀσκοποῦν οὔτε ἀνοφελεῖς ὄλωσ ἠνομίσαμεν νὰ μεταδώσωμεν αὐτὰς εἰς ἑλληνας ἀναγνώστας, ἀναλογιζόμενοι μετὰ λύπης, ὅτι, καίτοι δὲν καταλήγει παρ' ἡμῶν συνήθως εἰς τὴν μοιραίαν ἐκείνην καταστροφὴν, ὑπάρχει ὅμως δυστυχῶς καὶ ἐν Ἀθήναις τὸ ἀλλαγῶν ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φέρων κοινωτικὸν νόσημα, ὑπολανθάνον μὲν ἴσως ἐπὶ καὶ βόσκον ἐν παραβύστω, ἐκτενόμενον ὅμως ὀσημεῖραι καὶ ἀπειλοῦν ν' ἀπομυζήσῃ μέχρις ἐξαντλήσεως πᾶσαν ζωτικὴν ἰκμάδα καὶ πάντα γενναίον χυμὸν τῆς νεαρῆς γενεᾶς.

Ἡ γαλλικὴ ἐφημερὶς γράφει τὰ ἑξῆς: Λ*

«Ἴδου ἡ τελευταία εἰκὼν τοῦ παρισινοῦ βίου.

Ἡ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν οἰκίᾳ πενιχρῇ, κατοικουμένῃ ὑπὸ γυναικὸς προθεσηκυίας καὶ τοῦ τριακονταετοῦς μόλις υἱοῦ τῆς. Αἰφνης ἐκπυροκορότησις ἀντηχεῖ, καὶ ἡ μήτηρ ἀνίσταται περίτρομος. Δριμεῖα πυρίτιδος ὄσμη κατακλύζει τὸ δωμάτιον, καὶ καπνὸς διολισθαίνει διὰ τῶν βαγιάδων τῆς θύρας. Ἐν τῷ μαγειρείῳ κείται ἐκτάδην χαμαὶ νεαρὸς ἀνὴρ, ἔχων κατεσπαραγμένον τὸ στήθος ὑπὸ σφαίρας πυροβόλου· ἐμεῖ αἷμα, ἀλλ' ἀναπνέει ἔτι. Ἡ μήτηρ κύπτει ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος, καὶ παράφρων, ἐκτὸς ἐαυτῆς σπογγίζει τὸ ἀπὸ τῆς φρικώδους πληγῆς ἀναβλύζον αἷμα. Οἱ δὲ γείτονες εὐρίσκουσιν αὐτὸν οὕτω, κεκυρμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ τέκνου, ὅπερ ἐγέννησε καὶ ἀνέθρεψε, τοῦ τέκνου ὅπερ ἦτο ἡ ἐλπίς αὐτῆς καὶ τὸ καύχημα. Ὁ αὐτόχειρ σφραδάζει ἔτι τὸ ὕστατον, καὶ τὰ χεῖλη

τῆς μητρὸς του δέχονται τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ πνοήν.

Ἴδου ἡ τελευταία εἰκὼν τοῦ παρισινοῦ βίου.

Περὶ τὸν νὰ ὀνομάσωμεν τὸν δυστυχῆ. Οἱ ὀλίγοι του γνώριμοι τὸν συνώδευσαν εἰς τὸ κοιμητήριον, οὐδὲν δὲ σημαίνει τὸ ὄνομά του πρὸς τοὺς ἀδικήτορας. Ἄλλως δὲ καὶ ἀνοφελεῖς εἶνε νὰ δοθῇ ὄνομα οἰονδήποτε εἰς τὸ πτώμα ἐκεῖνο. Εἴτε Πέτρος καλεῖται, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἰωάννης, ὀλίγον μᾶς μέλει. Ἐχει ἄλλο ὄνομα πλὴν τοῦ βαπτιστικοῦ του, ὄνομα γενικόν, περιλαμβάνον δλόκληρον κλάσιν ἀέργων, κ' ἐφαρμοσθὲν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς παρισινῆς γλώσσης: καλεῖται ποσει! (εὐωχητής).

Ὁ αὐτόχειρ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἦτο εὐωχητής ἦτο δηλ. ἐξ ἐκείνων τῶν νέων, οἵτινες εἰσέρχονται εἰς τὴν ζωὴν, πάντων ὀρεγόμενοι, οἵτινες, καταλείποντες τὰ βάρη τοῦ γυμνασίου, τρέπονται πρὸς βίον πλήρη περιπετειῶν καὶ ἡδονῶν, οὐδένα δὲ σκοπὸν ἔχουσιν ἄλλον ἢ νὰ διασκεδάσωσιν, ἀπὸ τῆς μεσημβρίας, καθ' ἣν ἐγείρονται συνήθως τῆς κλίνης, μέχρι τῆς ἐβδόμης πρωϊνῆς ὥρας, καθ' ἣν χλωμοὶ ἐκ τῶν ἀγρουπνιῶν, ἀπόκοροι ἐκ τῶν δειπνῶν, παραλελυμένοι ἐκ τῶν συγκινήσεων τοῦ χαρτοπαιγίου καὶ παραπαίοντες ἀπὸ τῶν ὀργίων, ἐπιστρέφουσιν οἴκαδε. Οἱ εὐωχηταὶ ἔχουσι πάντα τῶν ἀνδρῶν τὰ ἐλαττώματα· ἀγαπῶσι τὴν ὀκνηρίαν, τὰ χαρτῖα, τὸν ἀπόβλητον γυναικεῖον κόσμον, τὴν εὐεστώ, τὴν εὐκολον καὶ πάντοτε εὐάρεστον ζωὴν· δὲν ἔχουσιν ὅμως, πρὸς ἰσοζύγιον, καὶ τὰς ἀναγκαίας ἀρετὰς, ὅπως ἀντέχωσιν εἰς τοιοῦτον βίον. Οὐδένα ἔχουσι σκοπὸν ὡς στήριγμά των, οὐδὲν καθήκον εἰς ἐνίσχυσιν αὐτῶν· λείπει εἰς αὐτοὺς ἡ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου ἀναθαρρύνουσα φιλοδοξία καὶ ἡ ἐν πάσῃ παρεκτροπῇ διατηροῦσα ἐντιμον τὸν βίον συναίσθησις τοῦ καθήκοντος.

Ὅταν ἀηδιάσωσι καὶ βαρυνθῶσι, τὴν αὐτοχειρίαν ἔχουσι μόνον αὐτῶν καταφύγιον.

Τοιοῦτος ἦτο ὁ χθὲς ἀποθανὼν, καὶ δὲν ἦτο ὁ πρῶτος οὐδὲ ὁ ἔσχατος.

Προχθὲς ἦτο ἄλλος, χθὲς αὐτὸς, σήμερον καὶ αὐριον τίς οἶδε τίνας. Ἴσως καὶ παρὰ τὸν τάφον αὐτὸν τοῦ δυστυχοῦς ἀνελογίζοντο πολλοὶ τῶν ἐπιζώντων πότε θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των!

Εἶτε βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς, τρώγει τὴν πατρικὴν του κληρονομίαν ὁ εὐωχητὴς· εἶτε ἡμέραν μεθ' ἡμέραν πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τίς οἶδε πῶς, ἢ καταστροφή εἶνε μοιραία καὶ ἀναπόδραστος. Ἀφοῦ ἐξαντληθῆ ὁ ἔσχατος πόρος, καὶ δαπανηθῆ τὸ ὑστατον κέρμα τοῦ βαλαντίου, εὐρίσκεται οὗτος ἀπέναντι τοῦ ἐξῆς διλήμματος: ἢ, καταβαίνων ὀλονὲν τὰς βαθμίδας τῆς κοινωνικῆς κλίμακος καὶ μεταπίπτων ἀπὸ συνθηκολογίας εἰς συμβιβασμὸν, νὰ καταντήσῃ τέλος εἰς τὸν σκάμμον τοῦ πλημμελειοδικείου, ἢ νὰ προστατεύσῃ τὴν τιμὴν αὐτοῦ κατὰ τῶν δικαστικῶν κλητῆρων διὰ μιᾶς πιστολίου βολῆς. Οἱ πρὸ αὐτῶν ὅμοιοί των κατέλυον ἄλλοτε κᾶπως κελίτερον τὸν βίον. Κατετάσσοντο στρατιῶται, καὶ ἐφρονέοντο ἐν Ἀφρικῇ ὑπὸ τῶν Καθύλων. Προτιμότερον δὲ βεβαίως νὰ πέσῃ τις ἐπὶ πεδίου μάχης ἢ ἐπὶ ἐρυθρῶν πλῆκῶν μαγειρείου. Διαφέρει τὸ ἄλγος μητρὸς θρηνοῦσης τὸν ἀνδρείον υἱὸν τῆς, ὅστις πίπτει μαχόμενος, τοῦ ἄλγους ἐκείνης, ἣτις κλαίει τὸν οἰκτρῶς καταλύοντα ἄχρηστον βίον. Ἐκείνη ἐγείρει ὑπερήφανος τὴν κεφαλὴν, ἐνῶ αὐτὴ κλίνει ἀπελπισ ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ αὐτόχειρος.

Ἐγνώρισα κᾶπως τὸν χθὲς αὐτοκτονήσαντα. Οἱ Παρίσιοι ὀλόκληροι, οἱ διασκεδάζοντες Παρίσιοι, τὸν ἐγνώρισαν ὡς ἐγώ. Λέγουσιν ὅτι διασκεδάζουσι· δὲν τὸ πιστεύω ὅμως.

Ὁ περιέργως παρατηρῶν τὸν διασκεδάζοντα δᾶθεν αὐτὸν κόσμον εὐκόλως ἀνακαλύπτει ὑπὸ τὸν θόρυβον τοῦ ψευδοῦς γέλωτος τὸν ἀληθῆ λυγμὸν τοῦ θανάτου. Μετὰ τὰ πρῶτα τῆς παραλυσίας ἔτη, ὅταν κορεσθῶσι πλέον τὰ πάθη τῆς νεανικῆς ἡλικίας, τὸ προσεχὲς τέρμα ἐγείρεται φοδερὸν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ παρισινοῦ ἀέργου. Ἐννοεῖ οὗτος ἀμέσως, ὅτι, ἀφοῦ ἐξαντληθῶσιν οἱ πόροι του καὶ ὁ ἄχρητος βίος του εἰσέλθῃ εἰς στενωπὸν ἀδιέξοδον, θὰ σκορπίσῃ τὸν μυελὸν του διὰ μιᾶς ἐκπυροσκοπήσεως. Τὸ μέσον εἶνε πρόχειρον εἰς πάντας, ἅμα ὡς παύσῃ ἢ ζωὴ των νὰ ἦνε διαρκὴς ἐορτή. Ἴνα καταντήσῃ τις ἐκεῖ, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἔχῃ εἰς τῆς καρδίας του τὸ βάθος οὔτε φιλοδοξίαν, οὔτε ἐλπίδα, οὔτε στοργὴν οἰανδήποτε, ἀρκεῖ οὐδὲν πλέον αἰσθημα νὰ κινή καρδίαν ἀποζητηθεῖσαν ὑπὸ τῆς εὐωχίας, οὐδ' αὐτὴ ἢ ἀνάμνησις γηραιᾶς μητρὸς, ἣτις μέλλει μετ' ὀλίγον νὰ περιπτύχῃ τὸ αἰμόφυρτον πτώμα τοῦ υἱοῦ τῆς.

Δὲν θὰ ἔγραφον τὰς ὀλίγας τούτας γραμμὰς, ἂν τὸ χθὲς συμβῆν ἦτο μεμονωμένον τι καὶ σπάνιον γεγονός, ἂν ὁ τῆς χθὲς αὐτόχειρ ἦτο ἀτυχὴς τις ἐξαίρεσις, ὀλισθήσασα ἐπὶ τῆς διαφθορᾶς. Ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε λεγεῶν.

Ἀπὸ ἐτῶν ἤδη βλέπω παρρηχόμενον πρὸ ἐμοῦ

τὸν φαιδρὸν αὐτὸν καὶ θορυβώδη ὄμιλον. Πού καὶ που κρότος πιστολίου ἀντηχεῖ, καὶ πίπτει εἰς ἴνα λάβῃ ἄλλος τὴν θέσιν του.

Εἰκοσιπενταέτης ὁ εὐωχητὴς δὲν ἔχει πλέον χρῆμα, εἶνε κατὰ χρεως καὶ ἀεργός. Τότε ἀπὸ τῆς ἐλαφρότητος μεταπίπτει εἰς τὴν ἀδιακρισίαν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὴν ἀγένειαν, διαστάζων μὲν ἐνίοτε, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος πάντοτε. Ἐχει δ' ἐνίοτε καὶ φαιινὰς τινὰς στιγμὰς, καθ' ἃς βδελύσσεται αὐτὸς ἑαυτὸν. Πολλοὶ πολλάκις τῶν δυστυχῶν αὐτῶν μοὶ τὸ ἐξωμολογήθησαν.

Ὅτε εἶνε ὁμοῦ πολλοὶ, ἤθελέ τις νομίσει ὅτι καταφέρονται ἀμέριμοι ὑπὸ τοῦ βεύματος τῆς ζωῆς, ἐν ἧχῳ μουσικῶν ὀργάνων, ῥοδοστεφεῖς, ὑπὸ καλλισφύρων ὀρηστρίδων περιστοιχοῦμενοι. Ἄλλ' ὅτε τὴν προῖαν ἐπιστρέφει τις αὐτῶν μόνος εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς πραγματικότητος, ἀλλάσσει ὄλωσ ἢ εἰκὼν. Ὁ δὲ ἀκροτελευτίος τοῦ πιστολίου κρότος οὐδὲν εἶνε παραβαλλόμενος πρὸς τὴν καθημερινὴν του ἀγωνίαν, τὴν ἐπὶ ἔτη διαρκούσαν ὀλόκληρα. Βλέπει μακρόθεν εἰς τὸ βάθος τὴν αὐτοχειρίαν, ὡς ἀναπόφευκτον καὶ μοιραίαν καταστροφὴν· ἀλλ' ἐκάστην προῖαν ἐρωτᾷ ἑαυτὸν, ἂν σήμερον θὰ ἦνε τὸ τέλος, κ' ἐκάστην ἐσπέραν ἐρωτᾷ πάλιν, ἂν πρέπει ν' ἀναμείνῃ τὴν αὔριον. Ἡ τύχη τοῦ χαρτοπαιγνίου παρατείνει ἐνίοτε τὴν ἀγωνίαν ταύτην, ὡς ἔσχατον πολλάκις ἱατρικὸν παρατείνει τὰς τελευταίας τοῦ θανατιῶντος στιγμὰς. Ἡ ὑπαρξὶς τῶν ἐλευθῶν αὐτῶν ὄντων ἐξαρτᾶται πολλάκις ἐξ ἐνὸς μπάγκου. Ἀνεκρῆθη, κλείουσι τὸ κιθώτιον, ὅπερ περιέχει τὰ γεμισμένα πιστόλιά των· ἂν χαθῆ, τὸ ἀνοίγουσιν. Ὁμοιάζουσι πρὸς καταδεδικασμένους εἰς θάνατον, ἰσταμένους κατὰ τὰ τελευταία τοῦ βίου των ἔτη ἀπέναντι τῆς λαιμητόμου, καὶ θεωροῦντας τὴν ἀπαισίαν κοπίδα, ἣτις μέλλει τέλος, ὀρισμένην τινὰ στιγμὴν, νὰ πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς των.

Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶνε ἐν γνώσει φαῦλοι οἱ εὐωχηταὶ οὗτοι τῶν παρισινῶν λεωφόρων· τοῦναντίον μάλιστα εἶνε ἀκριθέστατοι τῶν ἀρχῶν τῆς τιμῆς τηρηταί, καὶ εἰσὶ πάντοτε ἔτοιμοι, δι' οὐδαμινὴν πολλάκις αἰτίαν, νὰ ξιφουλκήσωσιν, ὡς ἄνθρωποι οὐδὲν κινδυνεύοντες, ἐπιθυμοῦντες ὅμως νὰ παρίστανται ὡς ἐπιφοβοί. Μεγάλως ἤθελον ἐκπλαγῆ, ἂν τοῖς ἔλεγέ τις, ὅτι ἢ ἀληθῆς τιμὴ ὑπαγορεύει ἄλλα καὶ πολὺ μείζονα καὶ σεβαστότερα καθήκοντα ἢ τὸ νὰ σταθῇ τις ἀντιμέτωπος ἄλλου πιστόλιον κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα. Θὰ ἦτο δὲ ἀκατανόητος ὁ βεβαιῶν εἰς αὐτοὺς, ὅτι πολὺ ἀνανδρότερος εἶνε ὁ τρώγων τὸ ἔσχατον ἀποταμίευμα γηραιᾶς μητρὸς καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῶν τέκνων του, ἢ ὁ λησμονῶν τὴν ὕβριν. Ἐχουσιν ἰδικὴν τῶν ἠθικῶν οἱ κύριοι οὗτοι, τὴν πρόχειρον τοῦ συρ-

μοῦ ἠθικῶν, καθ' ἣν ὀρθία καὶ ἀλώβητος μένει μόνον ἢ τιμὴ τοῦ διακινδυνεύοντος τὸ δέσμα του, καὶ νομίζουσιν ὅτι ἀποθνήσκουσιν ὡς ἐντιμοὶ ἄνθρωποι, ὁσάκις, οὐδὲν ἔχοντες πλέον νὰ πετάξωσι, πετῶσι τὰ μυελά των. Φρονοῦσιν ὅτι ἔπραξαν τὸ προσῆκον, ὅτι ἀπέτισαν τὴν ἐν ὀργίοις διαφθαρεῖσαν ζωὴν των, διότι ἔχουσιν μίαν σφαῖραν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, οἰκτρῶς, βλακωδῶς, γελοίως, ὡς ὁ στρατιώτης ἐκεῖνος, ὅστις ἤθελεν αὐτοκτονήσῃ διότι δὲν αἰσθάνεται τὴν γενναϊότητα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐχθρὸν.

Τοιοῦτοι θάνατοι ἄς συγκινῶσιν ἄλλους.

Εἰς ἐμὲ οὔτε λύπην ἐμπνέουσιν οὔτε οἶκτον.

Ἐπάρχουσιν ἐντιμοὶ αὐτοχειρίαι, ναί! διότι ὑπάρχουσιν καὶ ἄλγη ὑπέριστα τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων.

Ἄλλ' ὅταν τις ἦνε ἤδη καθ' ἑαυτὸν ἀπόβλητον ὄν, οὐδὲν ἄλλο ἔχων ἔργον, οὐδένα σκοπὸν, οὐδεμίαν ἄλλην φιλοδοξίαν ἢ νὰ συγκαταριθμῆται μετὰ τῶν ἀέργων εὐωχητῶν, πίπτει εἰς τὰ ἔσχατα τῆς περιφρονήσεως στρώματα, αὐτοκτονῶν μόνον καὶ μόνον διότι στερεῖται δέκα λουδοβικίων, ἵνα παίξῃ εἰς τὸ χαρτοπαιγνίον ἢ συνδειπνήσῃ μετ' ὀρηστρίδων. Ὅπως ἀποθάνῃ τις, ἐν πλήρει τῆς ἡλικίας ἀκμῆ, τὸν ἐλευθῶν αὐτὸν καὶ ἐπονεῖδιστον θάνατον, πρέπει ν' ἀπόλασσε τὸ πρὸς ἑαυτὸν σέβας, τὸ αἰσθημα τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπροσέπειας καὶ τὴν συνειδήσιν τοῦ πρὸς τὰ δμῶνυμικ αὐτῶ ὄντα ὀφειλομένου.

Τοιοῦτοι θάνατοι ἄς συγκινῶσιν ἄλλους.»

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δίκενς.

Συμμετρεῖται ἐν τῷ σ. 571.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Ἡ ἐπιχείρησις.

Ὁ καιρὸς ἦτο ἄθλιος, ὅταν ἀνεχώρησαν ὁ ἄνεμος ἔπνεε μετὰ σφοδρότητος καὶ ἡ βροχὴ ἔπιπτε κρουνηδὸν, νέφη δὲ ζοφερά καὶ πυκνὰ ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν. Κατὰ τὴν νύκτα ἔβρεξε πολὺ, διότι ἐν ταῖς ὁδοῖς εἶχον σχηματισθῆ πλατύτατα βυάκια. Τὸ ἀμυδρὸν τοῦ λυκαυγοῦς φῶς ἐπηύξανε μᾶλλον ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὸ μελαγχολικὸν τοῦ καιροῦ· τὸ ὄχρὸν ἐκεῖνο φῶς ἐξισθῆναι τὴν λάμψιν τῶν φανῶν, ἀλλὰ δὲν ἐφώτιζε περισσότερο τὰς ὑγρὰς στέγας καὶ τὰς βορβορώδεις ὁδοὺς. Ἐν τῇ συνοικίᾳ οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐξυπνήσει, διότι πάντα τὰ παράθυρα ἦσαν ἐπιμελῶς κεκλεισμένα, αἱ δὲ ὁδοὶ ἄς διήρχοντο ἦσαν ἔρημοι.

Ὅταν ἐρθασαν εἰς Μπέθναλ Γκρην ἡ ἡμέρα εἶχεν ἀνατείλει. Πολλοὶ φανῶν εἶχον σεβασθῆ καὶ φορητὰ ἀμάξια διηθύνοντο βραδέως εἰς Λονδίνον· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρήρχετο μετὰ ταχύτητος λεωφορεῖόν τι κατεσπιλωμένον ὑπὸ

βορβορόρου, ὁ δ' ἠνίοχος αὐτοῦ ἐν εἶδει γνωστοποίησεως ἐμασίγου κατὰ τὴν διάβασίν του πάντα καρραγωγόν, ὅστις μὴ παραμερίζων ἐγκαίρως δεξιᾷ ἐγένετο αἰτία νὰ καθυστερήσῃ τὸ λεωφορεῖον κατὰ ἡμισυ λεπτόν. Τὰ καπηλεῖα, φωτιζόμενα ἐντὸς διὰ φωταερίου, ἦσαν ἀνοικτὰ πλέον, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν ἠνοίγοντο καὶ ἄλλα ἐργαστήρια. Καθ' ὁδὸν συνήντων διαβάτας τινὰς, ὀμίλους ἐργατῶν ἀπερχομένων εἰς τὸ ἔργον των, γυναίκας καὶ ἄνδρας, καὶ φέροντας ἐπὶ κεφαλῆς καλάθους πλήρεις ἰχθύων· μικρὰ ἀμάξια λαγαικῶν, συρόμενα ὑπὸ ὄνων, χειραμάξας δι' ὧν ἐκομίζετο κρέας, γαλακτοπόωλιδας μετὰ τῶν κἀδων των, καὶ τέλος σειρὰν μακρὰν πλανήτων ἐμπόρων μεταβαίνόντων εἰς τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς πρωτευούσης προάστεια. Καθ' ὅσον δ' ἐπλησίαζον εἰς τὸ ἄστυ ὁ θόρυβος καὶ ἡ κίνησις ἐπιπύξανον, διελλόντες δὲ τὰς μεταξὺ Σύμπεντις καὶ Σμιθφίληντ ὁδοὺς, εὐρέθησαν ἐν μέσῳ βαθυλωνίας αὐτόχημα. Ἡ ἡμέρα εἶχε πλέον προχωρήσει, καὶ ἐφώτιζεν ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ φωτίξῃ ἐν Λονδίῳ χειμερινὴ ἡμέρα, αἱ δὲ ἡμίσεις σχεδὸν κάτοικοι τῆς πόλεως ἠσχολοῦντο εἰς τὰ ἐωθινὰ αὐτῶν ἔργα.

Ἐν Σμιθφίληντ ἡ ἀσυνήθης ταραχὴ καὶ ὁ θόρυβος ἐνεποίησαν μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ὀλίβερο. Ἦτο ἡμέρα ἀγορᾶς. Οἱ ἄνθρωποι ἐβουβίζοντο εἰς τὸν βορβορόρον μέχρις ἀστραγάλων, ἐκ δὲ τῶν σωμάτων τῶν ζῶων ἀνήρχοντο πυκνὰ ἀναθυμιάσεις, ἐνούμεναι μετὰ τῆς ὀμίχλης, ἣτις ἀπέκρυπτε τὰς καπνοδόχας τῶν οἰκιῶν. Ὀλίβι αἱ μάνδραι ἐν τῷ εὐρυτάτῳ ἐκείνῳ περιβόλῳ ἔβριθον ποιμνίων, εἶχον μάλιστα προστεθῆ καὶ πολλὰ προσωρινὰ μάνδραι, πληθὺς δὲ βοῶν καὶ παντοειδῶν ἄλλων μεγάλων βοσκημάτων ἦσαν προσδεδεμένοι ἐν πασσάλοις κατὰ μῆκος τοῦ βυακίου, ἀποτελοῦντες σειρὰν ἀπέραντον· χωρικοὶ, κρεωπῶλαι, ἔμποροι τῶν ὀδῶν, παιδία, βαλαντιστόμοι, κεχηναῖοι, τυχοδιώκται παντοδαποὶ ἀνεστρέφοντο ἀναμῖξ ἐν ἀπεριγράπτῳ συγχύσει. Οἱ συριγμοὶ τῶν βουκόλων, αἱ ὕλακαὶ τῶν κυνῶν, οἱ μυκήθμοι τῶν βοῶν, τὰ βληχμάματα τῶν προβάτων, οἱ γρυλλισμοὶ τῶν χοίρων· αἱ φωναὶ τῶν πωλητῶν, αἱ κραυγαὶ, αἱ βλασφημίαι, αἱ λοιδορίαι, ὁ ἦχος τῶν κωδῶνων, αἱ ἐκ τῶν καπηλεῶν ἀκουόμεναι φωναὶ, ὁ θόρυβος τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ὑπῆγαινον καὶ ἤρχοντο, συνωθούντο, ἐκτυπᾶντο, ἐκραύγαζον, ὠρῶντο, καὶ ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν βδελυροὶ καὶ ἀπεχθῆστατοι τὴν ὄψιν· ἅπανα αὕτη ἡ τύρβη τῆς ἀγορᾶς σ' ἐξεκώφρισε καὶ σε συνετάρτατε.

Ὁ κύριος Σάικς, σὺρον κατόπιν αὐτοῦ τὸν Ὀλίβερο, διήνοιγε βιαίως διάδον ὅπου πυκνότερον τὸ πλῆθος, καὶ ἐλαχίστην ἐδίε προσοχὴν εἰς τὸν θόρυβον ἐκεῖνον, ὅστις καινοφανῆς ὄλωσ εἰς τὸ παιδίον ἐξέπλησεν ὑπερμέτρως αὐτό. Δις ἢ τρίς ἐχαίρετισε διὰ νεύματος φίλους, οὐς συνήν-

ἐμπροσθεν αὐτοῦ τὸν Ὀλιβερὸν γρηγορώτερα, ἢ σου σακατεύω τὰ ξερά!»¹

Βλασφημιῶν οὕτω κατὰ τῆς βραδύτητος τοῦ παιδίου, ὁ κύριος Σάικς ὤθησεν αὐτὸ καὶ πάλιν, ἀμφοτέροι δὲ εἰσῆλθον εἰς δωμάτιόν τι χαμηλὸν, σκοτεινὸν καὶ καπνισμένον, μόνον σκευὴ ἔχον δύο ἢ τρία τεθραυσμένα καθίσματα, μίαν τράπεζαν, καὶ ἓν σαθρὸν ἀνάκλιτρον, ἐπ' οὗ ἔκειτο ἐξηπλωμένος, μὲ τούτῃ πόδας πολὺ ὑψηλότερα τῆς κεφαλῆς, κύριός τις, καπνίζων διὰ μακρᾶς πηλίνης καπνοσύριγγος. Ἐφερὲν οὗτος ἑνδυμα καστανόχρουν τοῦ τελευταίου συρμοῦ, μὲ κομψία μεγάλη καὶ στιλπνὰ, λαίμοδέτην πορτοκαλόχρουν, πολυχρῶμον ὑπενδύτην, καὶ περισκελίδας ἀνοιχτοῦ χρώματος. Ὁ κύριος Κράκιτ, διότι ἐκεῖνος ἦτο, δὲν ἦτο καλλίκομος, ἀλλ' ἡ ἀραιὰ καὶ πυρρόχρους αὐτοῦ κόμη, ἦτο ἐπιμελῶς βεθοστρυχωμένη· οἱ βόστρυχοί του ὁμοιάζον μὲ μακροὺς κοχλίας, εἰς οὓς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰσῆγε τοὺς ῥυπαροὺς δακτύλους του, κεκοσμημένους διὰ χονδρῶν κοινοστάτων δακτυλίων. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ ὑπερῆγε μικρὸν τοῦ μετρίου, καὶ ἐφαίνετο ἔχον ἀσθενεῖς καὶ λεπτότητας κνήμας, ὅπερ ὅμως οὐδαμῶς ἐκώλυεν αὐτὸν νὰ θεωρῆ μετὰ προφανοῦς εὐχαριστήσεως τὰ ὑποδήματά του.

«Μπὶλ, παλληκαρᾶ μου, εἶπε στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θύραν, γαίρω πολὺ ποῦ σὲ βλέπω. Ἐφοδοῦμην σχεδὸν μὴ ἐσακέρθης νὰ παραιτηθῆς ἀπὸ τῆ δουλειᾶ, καὶ τότε μονάχος μου θὰ τὴν κατὰπιανῃς. . . . Μπᾶ! τί εἶν' αὐτό;»

Ἡ ἐπιφώνησις αὕτη ἀπέβλεπεν εἰς τὸν Ὀλιβερ, ὃν μετ' ἐκπλήξεως εἶδε· ἐσηκώθη, ἐκάθησε καὶ ἠρώτησε τί ἐσήμαινεν αὐτό!

«Εἶναι τὸ παιδί, ἀπεκρίνατο ὁ Σάικς, πλησιάζας τὸ καθισμὰ του εἰς τὴν ἐστίαν.

— Ἐνα σκολοροῦντι τοῦ γκυρίου Βέιγγιν, ἀνεφώνησεν ὁ Μπάρνου γελῶν.

— Τοῦ Φέιγγιν; εἶπεν ὁ Τώμπυ παρρητικῶς τὸν Ὀλιβερ· θὰ εἶναι τότε ἓνα κ' ἓνα γιὰ νὰ λαδῶνῃ τῆς γρηκῆς γκόμεναις;² ἢ τὴν ἐκκλησιᾶ. Ἡ μούρη του εἶναι θησαυρὸς, μοιάζει ἄγιος Ὀνούφορος.

— Μάζωξε τὴν κουρέλλα σου!³ ἀνεφώνησεν ὁ Σάικς μετ' ἀνυπομονησίας. Καὶ κύψας εἰς τὸ οὖς τοῦ φίλου του, εἶπε ἄτι τι εἰς αὐτὸν μυστικά. Τοῦτο ἐκίνησε τὸν κύριον Κράκιτ εἰς γέλωτα ἐγκάρδιον, καὶ συγχρόνως ἐκύτταξεν ἐκθαμβὸς τὸν Ὀλιβερ.

«Τώρα, εἶπεν ὁ Σάικς ἐπανακαθίσει, ἂν ἔχετε νὰ μὰς δώσετε ἄτι τι νὰ μπορούμε, δὲν θὰ κάμετε ἄσχημα. Κάνησε, μικρὲ, κοντὰ ἄς τῆ φωτιά καὶ ξαπόστασε· διότι

1. Σοῦ συντριβῶ τοὺς πόδας.

2. Νὰ κλέπῃ ἐκ τῶν θυλακίων τῶν γραιῶν γυναικῶν.

3. Περιόρισον τὴν γλώσσάν σου.

4. Νὰ φάγωμεν.

ἔχεις νὰ κάμης καὶ ἄλλον δρόμο ἀπόψε, μὰ ὄχι μακρινόν.»

Ὁ Ὀλιβερ εἶδε μετὰ δειλίας τὸν Σάικς ἐκπεπληγμένον, ἀλλ' οὐδὲ λέξιν ἐξεστόμισε· ἔφερε τὸ καθισμὰ του πλησίον τῆς ἐστίης, ἐστήριξε τὴν φλέγουσαν κεφαλὴν του εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος, σχεδὸν ἀγνοῶν ποῦ εὐρίσκειτο καὶ τί συνέβαινε περὶ αὐτόν.

«Ἐλάτε, εἶπεν ὁ Τώμπυ, ὅταν ὁ νέος Ἐθραῖος παρῆλθεν ἐπὶ τῆς τραπέζης μίαν φιάλην καὶ τινὰς ζωοτροφίας· καλὴ ἐπιτυχία μας!»

Καὶ ἠγέρθη ὅπως τιμῆσῃ τὴν πρόποσίν του, ἀπέθηκεν ἐπιμελῶς εἰς τινὰ γωνίαν τὴν καπνοσύριγγα, ἐπλησίασεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἐπλήρωσεν ἓν ποτήριον οἴνοπνεύματος καὶ ἐκένωσεν αὐτὸ μέχρι τρυγός. Ὁ κύριος Σάικς τὸν ἐμιμήθη.

«Ἄς τραβήξῃ μία καὶ τὸ παιδί, εἶπεν ὁ Τώμπυ, γεμίσας τὸ ποτήριον κατὰ τὸ ἥμισυ. Ρούφηξέ το, ξόανο!

— Εὐχαριστῶ σὲρ, εἶπεν ὁ Ὀλιβερ, βλέπων ἱκετευτικῶς τὸν Τωβίαν, δὲν . . .

— Ρούφηξέ το, ἐπανέλαθεν ὁ Τωβίας. Μή σου πέρασε ἡ ιδέα πῶς δὲν εἰζεύρω τί σου χρειάζεται; Εἶπέ του νὰ το πιῇ, Μπὶλ.

— Πρέπει νὰ σε μάθω νάκου; εἶπεν ὁ Σάικς, φέρον τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του. Νὰ πάρουν χίλιοι διαβόλοι, μοῦ φέρνει περισσώτερη σκοτοῦρα ἀπὸ μιὰ ντουζίνα Ἀπανωλαδιάδες! Πιέ το γρήγορα, κνῶδαλο, ἢ . . .»

Τρομάξας ἐκ τῶν ἀπειλητικῶν χειρονομιῶν τῶν δύο ἀνδρῶν, ὁ Ὀλιβερ ἐρρόφησεν ἀπνευστὶ τὸ ποτὸν, καὶ κατελήθη ἀπὸ σφοδρὸν βῆμα, ὅπερ διεσκέδασεν ὑπερμέτρως τὸν Τωβίαν Κράκιτ καὶ τὸν Μπάρνου, καὶ ἔκαμε καὶ αὐτὸν τὸν ἄγριον Σάικς νὰ μειδιάσῃ.

Τούτου γανομένου, ὅταν ὁ κύριος Σάικς κατέπαυσε τὴν πεινᾶν του (ὁ Ὀλιβερ δὲν ἠδυνήθη νὰ φάγῃ τι ἐκτὸς μικροῦ τεμαχίου ἄρτου, ὅπερ τὸν ἠνάγκασαν νὰ καταβροχθίσῃ), ἀμφοτέροι οἱ κακοῦργοι ἐξηπλώθησαν εἰς τὰ καθίσματά των διὰ νὰ κοιμηθῶσιν ἐπ' ὀλίγας στιγμᾶς. Ὁ Ὀλιβερ ἔμεινε καθήμενος πλησίον τοῦ πυρὸς, ὁ δὲ Μπάρνου, περιτυλιχθεὶς διὰ τινος σκεπάσματος, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ δαπέδου πλησίον τῆς ἐστίης.

Ἐκοιμήθησαν οὕτως ἢ προσεποιήθησαν ὅτι ἐκοιμῶντο. Οὐδεὶς ἐκινήθη, ἐκτὸς τοῦ Μπάρνου, ὅστις ἠγέρθη ἅπαξ ἢ δις διὰ νὰ ρίψῃ ἄνθρακας εἰς τὴν ἐστίαν. Ὁ Ὀλιβερ ἀπεναρκώθη μᾶλλον ἢ ἐκοιμήθη, καὶ ἐφαντάζετο ὅτι διέτρεχεν ἀκόμη σκοτεινὰς ἀγυῖας, ἢ ὅτι ἐπλανᾶτο νύκτα εἰς νεκροταφεῖον ἢ ἀνεπόλει σκηνᾶς τινὰς τῆς προτεραίας, ὅταν ἀφύπνησεν αὐτὸν ὁ Τωβίας Κράκιτ, ὅστις ἠγέρθη ἀποτόμως εἰπὼν ὅτι ἦτο ἡ ὥρα μία καὶ ἡμίσεια μετὰ μεσονύκτιον.

Ἐν μιᾷ στιγμῇ οἱ ἔτεροι δύο ἐσηκώθησαν, καὶ ὅλοι ἠσυχολήθησαν μετὰ ζέσεως εἰς τὸ νὰ ἐ-

τοιμάσωσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐπιχείρησίν των. Ὁ Σάικς καὶ ὁ σύντροφός του περιετύλιξαν τὸν λαιμὸν διὰ μακρῶν λαίμοδετων, καὶ ἐφόρεσαν τοὺς μανδύας των, ἐν ᾧ ὁ Μπάρνου, ἀνοίξας μίαν σκευοθήκην, ἐξῆγε διάφορα ἀντικείμενα, ἅτινα ἐκεῖνοι ἐλάμβανον καὶ ἐκρυπτον εἰς τὰ θυλάκιά των.

«Δός μου τὰ λαλούμενα, Μπάρνου, εἶπεν ὁ Τωβίας Κράκιτ.

— Νὰ τα, ἀπεκρίνατο ὁ Μπάρνου, δὸς αὐτῷ ζεύγος πιστολίων. Τὰ ἐγέμισες μονάχος σου.

— Καλὰ, ὑπολαβὼν εἶπεν ὁ Τωβίας, ἀποκρύπτων αὐτὰ εἰς τὸ θυλάκιόν του. Καὶ τὰ ἄλλα σύνεργα; δὲν ἐλησμονήσαμεν τίποτε; προσέθηκε κρύπτων εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ μανδύου του μικρὸν μοχλόν.

— Ὅλα εἶναι τακτικά, παρετήρησεν ὁ σύντροφός του. Μπάρνου, δός μας τῆς σώπαις, αὐταὶς μᾶς λείπουν.»

Καὶ ἔλαβε, καθὼς καὶ ὁ Τωβίας, ἐκ χειρῶν τοῦ Μπάρνου ἓν μέγα ῥόπαλον.

«Ἐμπρός!» εἶπεν ὁ Σάικς, τείνων τὴν χεῖρα εἰς τὸν Ὀλιβερ.

Οὗτος καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου, καὶ σκοτισθεὶς ἐκ τοῦ καθαροῦ ἀέρος καὶ τοῦ ποτοῦ, ὅπερ ἠναγκάσθη νὰ πῆ, ἔτεινε μηχανικῶς τὴν χεῖρα εἰς τὸν Σάικς.

«Πιάστ' του τὸ ἄλλο χέρι, Τώμπυ, εἶπεν ὁ Σάικς. Μπάρνου, πήγαίνε ρίξε μιὰ ματιὰ ὕψω.»

Ὁ Μπάρνου ἔτρεξεν εἰς τὴν θύραν καὶ ἐπανῆλθε, ἀγγέλλων ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἡσυχᾶ. Ἀμφοτέροι οἱ κλέπται ἐξῆλθον, ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἔχοντες τὸν Ὀλιβερ. Ὁ δὲ Μπάρνου ἀπ' οὐκλεισθῆν ἐπιμελῶς ὄπισθεν αὐτῶν τὴν θύραν, ἐτυλίχθη καὶ πάλιν διὰ τοῦ σκεπάσματος καὶ ἐπανέλαβε τὸν διακοπέντα ὕπνον του.

Τὸ σκότος ἦτο βαθυτάτον, ἢ ὀμίχλη πυκνοτάτη, ἢ δὲ ἀτμόσφαιρα τοσοῦτον ὑγρὰ, ὥστε ἂν καὶ δὲν ἔβρεχε, ἢ κόμη καὶ αἰ ὄφρυς τοῦ Ὀλιβερ διάβροχοι γινόμεναι ἐκ τῆς ὑγρασίας ἀπεκρυσταλλώθησαν. Διέβησαν διὰ τῆς γερύρας καὶ κτηνηθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐρχόμενοι τὴν ἐσπέραν εἶδον φῶτα· τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἀπέχετο μακρῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐβάδιζον ταχέως, ἐφθασαν μετὰ μικρὸν εἰς Τσέρτσυ.

«Ἄς περάσωμεν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ χωρὶ, εἶπεν ὁ Σάικς ταπεινῇ τῇ φωνῇ· δὲν θὰ εἶναι οὐδὲ γάτος εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ μὰς ἰδῇ.»

Ὁ Τωβίας οὐδαμῶς ἀντέτεινε, καὶ διῆλθον γοργῶ τῷ βήματι διὰ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ χωρίου, ἐντελῶς ἐρήμου κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Ἀμυδρὸν φῶς ἐφαίνετο ἐνῆχρῶν εἰς τὰ παράθυρα κοιτῶνων, καὶ ἐνίστε ὕλακαὶ κυνῶν ἐτάρασσον τὴν σιγὴν τῆς νυκτός, ἀλλ' οὐδεὶς κάτοικος ἦτο ἔξω. Ὅταν ἐξήρχοντο τοῦ χωρίου τὸ ὄρολόγιον τῆς ἐκκλησίας ἐσήμανε δύο ὥρας.

Ἐπέσπευσαν τὸ βῆμα, καὶ κατέλιπον τὴν ὁ-

δὸν, εἰσχωρήσαντες εἰς ἀτραπὸν τινα ἀριστερᾶ. Ἀπ' οὗ διήνυσαν ἓν τέταρτον περίπου μιλίου, ἐφθασαν πρὸ τινος μεμονωμένης οἰκίας, ἧς ὁ κήπος ἦτο περιπεραγμένος διὰ τοίχων. Ὁ Τώμπυ Κράκιτ, χωρὶς οὐδὲ νὰ σταθῇ διὰ ν' ἀναπνεύσῃ, ἀνεοριχθήσῃ εἰς τὸν τοῖχον ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.

«Δός μου τὸ παιδί,» εἶπε τῷ Σάικς. Πρὶν δὲ νὰ προφθάσῃ ὁ Ὀλιβερ νὰ κινήθῃ, ἐγένετο ἀνὰρπαστος, καὶ ἐντὸς ἐνὸς δευτερολέπτου εὐρίσκειτο μετὰ τοῦ Τωβίου ἐπὶ τῆς χλόης ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ τοίχου. Ὁ Σάικς τοὺς ἐφθασε μετὰ μικρὸν, καὶ ἅπαντες ἀμέσως ἐβάδισαν ἀκροποδητῆ πρὸς τὴν οἰκίαν. Τότε κατὰ πρῶτον μετὰ φρίκης ἀπεριγράφτου κατενόησεν ὁ Ὀλιβερ ὅτι σκοπὸς τῆς ὀδοιπορίας των ἦτο κλοπὴ διὰ ῥήξεως, ἴσως δὲ καὶ φόνος. Ἐδῆξε τὰς χεῖρας ὑπὸ ἀπελπισμοῦ καταληφθεὶς, καὶ κραυγὴ τρόμου ἐξέφυγεν ἀκουσίως τῶν χειλέων του. Τῷ ἐφάνη ὡς νὰ διῆλθον νέφη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ψυχρὸς ἰδρὼς ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, οἱ πόδες του ἐκλονήθησαν καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα.

«Σήκω ἐπάνω! ὑπετονθόρυσεν ὁ Σάικς, τρέμων ἐκ τοῦ θυμοῦ καὶ ἐξάγων τὸ πιστόλιον ἐκ τοῦ θυλακίου. Σήκω ἐπάνω, ἢ σοῦ τίναξα τὰ μυαλά.

— ὦ! διὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀφίσατέ με νὰ φύγω! εἶπεν ὁ Ὀλιβερ· ἀφίσατέ με νὰ φύγω μακριὰ ἀπ' ἐδῶ, καὶ νὰ πεθάνω μέσα εἰς τὰ χωράφια· δὲν θὰ πατήσω τὸ πόδι μου εἰς τὸ Λονδίνον· ποτέ! ποτέ! ὦ! σὰς ἱκετεύω, λυπηθῆτέ με, καὶ μὴ με κάμετε κ' ἐμένα κλέφτη! Δι' ἀγάπην τῶν ἀγγέλων τοῦ οὐρανοῦ, λυπηθῆτέ με!»

Ὁ ἄνθρωπος πρὸς ὃν ἀπηύθυνε τὴν θερμὴν ταύτην δέησιν ἐξετόξευσε φρικώδη βλασφημίαν, καὶ ἠτοίμαζε τὸ πιστόλιόν του διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸ παιδίον, ὅτε ὁ Τωβίας τὸ ἀπέσπασε τῶν χειρῶν του, ἐφραξε διὰ τῆς παλάμης τὸ στόμα τοῦ παιδίου καὶ τὸ ἔσυρε πλησίον τῆς οἰκίας.

«Σιωπὴ! τῷ εἶπε· ὅλα αὐτὰ εἶναι κουραφέζαλα. Λόγο ἂν βγάλῃς σοῦ ἔσπασα τὸ κεφάλι με τὴν σώπα.¹ Αὐτὸ δὲν κάνει κρότον, καὶ φέρνει τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα.—Ἐλα, Μπὶλ, προσέθηκε, σπάσε τὴ γρίλλια τοῦ πικραθύρου· δὲν θὰ κουνηθῇ πλέον, ἡσύχασε. Εἶδα καὶ ἄλλους μεγαλύτερους ἀπὸ αὐτό, ποῦ μὲ μία τέτοια νύκτα, δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἦναι γενναϊότεροι.»

Ὁ Σάικς, βλασφημιῶν τὸν Φέιγγιν, ὅστις συνέλαβε τὴν ιδέαν νὰ ποστεῖλῃ τὸν Ὀλιβερ εἰς τοιαύτην ἐπιχείρησιν, εἰσήγαγε τὸν μοχλόν ὑπὸ τὸ παραθυρόφυλλον καὶ προσεπάθησε νὰ το ἀνοίξῃ ἀθροῦθως. Ἐντὸς μικροῦ δὲ, τῇ βοηθείᾳ καὶ τοῦ Τωβίου κατώρθωσε νὰ το ἀνοίξῃ ὀλοσχερῶς.

Τὸ παράθυρον ἐκείνο ἦτο μικρὸν, ἔκειτο δὲ

1. Ρύπαλον.

εις τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς οἰκίας, πέντε πόδας ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους. Ἐφῆρυν εἰς δωμάτιόν τι, ὡς πλυντήριο χρησιμεύον, εἰς τὸ πέρασ τοῦ εἰς τὴν οἰκίαν φέροντος διαδρόμου. Ἦτο τοσούτω στενὸν, ὥστε οἱ οἰκοδεσπότης ἐθεώρησαν περιττὸν νὰ το περιφράξωσι διὰ κιγκλίδων· οὐχ ἦττον ὅμως παιδίον τοῦ ἀναστήματος τοῦ Ὀλιβερ ἠδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ δι' αὐτοῦ. Ὁ κύριος Σάικς ἔθραυσε καὶ τὸν μοχλὸν τὸν συνδέοντα τοὺς ὑελοπίνακας, καὶ ἤνοιξεν αὐτοὺς καθ' ἕν τρόπον καὶ τὸ παραθυρόφυλλον.

«Τώρα, διαβολόσπορε, πρόσεχε εἰς ὃ τι θά σου εἰπῶ, ὑπεντονθόρυσεν ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου του κλεπτοφάναρρον, οὐ τὸ φῶς διήλυθεν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀλιβερ· θά σε περάσω εἰς αὐτὸ τὸ παράθυρο, θὰ πάρῃς τὸ φανάρι καὶ θάνατιθῆς ἡσυχα ἡσυχα τὴν σκάλα ἐδῶ ἀπέναντι, θὰ περάσῃς τὴν σοφίτα καὶ θὰ καταβῆς; νὰ μας ἀνοιξῆς τὴν πόρτα. Εἶναι ἀνοικτὴ ἡ πόρτα τοῦ πλυσταρσιῦ, Τῶμπυ;

— Ἀνοικτὴ, τέντα, ἀπεκρίνατο ὁ Τωβίας, ἀφ' οὗ προηγουμένως παρετήρησε διὰ τῆς θυρίδος, ὅπως βεβαιωθῆ. Τὸ καλὸ εἶναι ποῦ τὴν ἀφίρουν πάντα ἀνοικτὴ ἐξ αἰτίας τοῦ σκύλου, ὅπου ἔχει τὴ φωλιά του κᾶπου ἐδῶ κοντῆ, γιὰ νὰ ἔμπορῇ νὰ σεργιανίξῃ ἐλεύθερα ὅταν δὲν κοιμάται. «Α, χά! ὡς τόσο ὁ Μπάρνυ καλὰ τὰ κατὰφερε καὶ μᾶς ξεφόρτωσε ἀπ' αὐτό.»

Ἄν καὶ ὁ κύριος Κράικιτ ἐγέλασε πολλὴν σιγὰ καὶ εἶπε τοὺς λόγους ἐκείνους διὰ φωνῆς μόλις ἀκουομένης, ὁ Σάικς ὅμως διέταξεν αὐτὸν ἐπιτακτικῶς νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ σχοληθῇ εἰς τὸ ἔργον του· ὁ Τωβίας ὑπήκουσε καὶ ἀπέθεσε τὸ φανάριον κατὰ γῆς· ἀκολούθως κάτωθι τοῦ μικροῦ παραθύρου ἐστηρίχθη εἰς τὸν τοίχον, καὶ ἔκυψε μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων, ὅπως οὕτω χρησιμεύσῃ ἀντὶ κλίμακος. Πάραυτα ὁ Σάικς ἀνερχίθη ἐπ' αὐτοῦ, εἰσῆγαγεν ἀθουρῶως τὸν Ὀλιβερ διὰ τοῦ παραθύρου καὶ δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν μέχρις οὗ ἐπάτησεν ἡσύχως εἰς τὸ πάτωμα τοῦ πλυντηρίου.

«Πάρε αὐτὸ τὸ φανάρι, τῷ εἶπε ῥίπτων ἐν βλέμμα ἐντός. Βλέπεις τὴν σκάλαν ἐκεῖ ἀντικρυ; — Ναι,» ἐτραύλισεν ὁ Ὀλιβερ, ἡμιθανῆς σχεδόν.

Ὁ Σάικς τῷ ἔδειξε τὴν θύραν τῆς εἰσόδου διὰ τῆς κἀνης τοῦ πιστολίου, καὶ προειδοποίησεν αὐτὸν ὅτι ἠδύνατο ὁπότεν ἤθελε νὰ τον πυροβολήσῃ, καὶ ἂν ἐδοκίμαζε νὰ παρακούσῃ, θὰ τον ἐξήπλου ἀμέσως νεκρόν.

«Σὲ μίαν στιγμὴν τελειώνει, εἶπεν ὁ Σάικς ταπεινῆ πάντοτε τῇ φωνῇ. Θά σε ἀπολύσω· τράβα κατ' εὐθείαν ἐμπρός. Προσοχὴ!

— Τί εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Κράικιτ, καὶ ἀμφότεροι ἠκροάσθησαν.

— Τίποτε, εἶπεν ὁ Σάικς, ἀπολύσας τὸν Ὀλιβερ· ἐμπρός! ὃ τι σοῦ εἶπα!»

Κατὰ τὸ βραχύτατον ἐκεῖνο διάστημα τοῦ χρόνου, καθ' ὃ κατόρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ιδέας του, τὸ παιδίον συνέλαβεν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν, καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, νὰ τρέξῃ εἰς τὴν κλίμακα, καὶ νὰ φωνάξῃ τοὺς ἐνοικοῦντας. Καὶ τοιαῦτα διανοούμενον διηυθύνθη πρὸς τὴν κλίμακα ἀκροποδητή.

«Ἐδῶ! ἀνεκραύγασεν αἴφνης ὁ Σάικς γεγωνίᾳ τῇ φωνῇ· ἐδῶ! ἐδῶ!»

Ἡ αἰφνιδία ἐκείνη φωνῆ, ἐν μέσῳ τῆς ἐπικρατούσης νεκρικῆς σιγῆς, καὶ ὀξείᾳ τις κραυγῇ, ἀμέσως ἐπακολούθησασα, κατειρόμαζαν τὸν Ὀλιβερ, ὅστις ἀφῆκε νὰ πέσῃ τὸ φανάριόν του, καὶ τὰ ἔχασε, ἀγνοῶν ἂν ἔπρεπε νὰ προχωρήσῃ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ.

Καὶ δευτέρα κραυγὴ ἠκούσθη· φῶς τι ἔλαμψεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος, καὶ ἐφάνησαν δύο ἡμίγυμνοι ἄνθρωποι περιδεῖς. . . . Τὸ παιδίον εἶδεν αἰφνιδίαν λάμψιν. . . . καπνόν. . . . ἤκουσε μίαν βροντήν. . . . καὶ κρότον ἀσυνήθη. . . . ἀκολούθως ἐκλονήθη καὶ κατέπεσεν ὕπτιον.

Ὁ Σάικς, ὅστις πρὸς στιγμὴν παρεμέρισε, προέκυψεν αὐθις καὶ προτοῦ νὰ διασκεδασθῇ ὁ καπνός, ἤρπασε τὸ παιδίον ἐκ τοῦ περιλαιμίου. Ἐκένωσε τὸ πιστόλιόν του κατὰ τῶν δύο ἀνθρώπων, ὅτινες ὑπεχώρουν πλέον, καὶ ἤρπασε τὸν Ὀλιβερ.

«Σφίγγε με δυνατώτερα, τῷ ἔλεγεν ὁ Σάικς, ἐν ᾧ τὸν ἐξῆγε διὰ τοῦ παραθύρου. Δός μου ἕνα σκουτί, Τῶμπυ. Τὸν ἐκτύπησαν. Γρήγορα! Νὰ πάρουν ὅλοι οἱ διάβολοι τῆς κολάσεως, πῶς τρέχει τὸ αἷμα αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ!»

Ὁ ἦχος κώδωνος κρουομένου μετὰ βίας, προστεθεὶς εἰς τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐπηύξησε τὸν θόρυβον. Ὁ Ὀλιβερ ἠσθάνθη ὅτι ἀπῆγον αὐτὸν μετὰ σπουδῆς δι' ἀνωμάλου δρόμου. Μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν ὁ θόρυβος ἐφαινετο ἀπομακρυνόμενος· ψυχὸς θανάσιμον περιεχύθη εἰς τὸ σῶμά του, καὶ ἐλιποθύμησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

Ἐν ᾧ καταγράφεται ὅτι καὶ ἐγοριακὸς κλητὴρ εἶναι πολὺλάκις αἰσθηματίας. — Ἀξιοπερίεργος συνδιάλεξις τοῦ κυρίου Μπάμμπλ μετὰ τινος κυρίας.

Ἡ νύξ ἦτο παγερὰ καὶ στρῶμα παχὺ ἀπεσκληρωμένης χιόνος ἐκάλυπτε τὴν γῆν· ἀνεμὸς ψυχρὸς καὶ σφοδρότατος ἐστροβίλιζε νιφάδας χιόνος. Ἦτο ἑσπέρα ἐκ τῶν ζοφερῶν καὶ ψυχροτάτων ἐκείνων, καθ' ἃς οἱ εὐποροὶ ἄνθρωποι κἀθιγνται περίξ λαμπροῦ πυρὸς, χαίροντες ὅτι δὲν εὐρίσκονται ἐξῶ· καὶ καθ' ἃς ἄστεγοι καὶ ἄσιτοι δυστυχεῖς κοιμῶνται διὰ νὰ μὴ ἐξυπνήσωσι πλέον· καθ' ἃς πολλοὶ παρῖαι τῶν ἡμετέρων πόλεων κλείουσι τὰ ὄμματά ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῶν ὁδῶν, διὰ νὰ τα ἀνοίξωσιν εἰς κόσμον ἄλλον, ὃν ἀδύνατον νὰ εὗρωσι χεῖρονα,

οἰαδήποτε κακουργήματα καὶ ἂν διέπραξαν ἐν τούτῳ.

Τοιοῦτος ἦτο ἔξω ὁ καιρὸς, ὅτε ἡ κυρία Κόρνυ, ἡ σεπτὴ οἰκονόμος τοῦ πτωχοκομείου εἰς ὃ πολλάκις ὠδηγήσαμεν τὸν ἀναγνώστην, ἐκάθησεν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιόν της πρὸ τοῦ σπινοθηροβουλοῦντος πυρὸς τῆς ἐστίας, καὶ παρετήρει μετ' εὐαρεσκείας μικρὰν τινα στρογγύλην τράπεζαν, ἐφ' ἧς ἔκειτο δίσκος μετὰ πάντων τῶν ἀπαιτουμένων διὰ πρόγευμα ἐκλεκτόν. Πράγματι δὲ ἡ κυρία Κόρνυ ἠτοιμάζετο νὰ πάρῃ τὸ τέιον της· ἐκύτταξε τὴν τράπεζαν καὶ κατόπι τὴν ἐστίαν, ὅπου τὸ ὕδωρ ἔθραυζεν ἐν μικρᾷ προχοῖδι τοῦ ἡρέμα τερετίζον, καὶ ἡ ἐνδύμυχος αὐτῆς εὐχαρίστησις ἐπηύξανε βαθμηδὸν, ὥστε κατήντησε καὶ νὰ μειδιάσῃ ἀκόμη!

«Ἀλήθεια, εἶπε στηρίζουσα τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης, δὲν εὐρίσκειται κανεὶς εἰς τὸν κόσμον ἐδῶ κάτω ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ νὰ εὐλογῇ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἂν συλλογισθῇ μόνον ὅσα ὀφείλομεν εἰς αὐτήν!»

Ἡ κυρία Κόρνυ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν σύνουος, ὡς οἰκτείρουσα τὴν πῶρωσιν τῶν πτωχῶν, τῶν παραγωνιζόντων ὅσα ὀφείλουσιν εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν· ἀκολούθως δι' ἄργυρου κοχλιαρίου (ὅπερ ἦτο ἴδιον αὐτῆς κτῆμα) ἔλαβε τέιον ἐκ τίνος μικρᾶς τειθοδύκης καὶ ἐξηκολούθει τὰς ἐτοιμασίας διὰ τὸ πρόγευμά της.

Ὅσον ἐλάχιστα πράγματα ἀπαιτοῦνται πρὸς διατάραξιν τῆς γαλήνης τῆς ἡμετέρας ψυχῆς! Ἡ προχοῖς ἦτο πολὺ μικρὰ, ἀναθράσασα δὲ ἐξεχειλίσσε, ἐν ᾧ ἡ κυρία Κόρνυ ἐποίει τὰς φιλοσοφικὰς αὐτῆς σκέψεις, σταγόνες δὲ τινες θερμοῦ ὕδατος ἔπεσαν ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς οἰκονόμου.

«ὦ, ποῦ νὰ τὸ πάρῃ ἡ ὀργὴ γιὰ μπρίκι! ἀνεφώνησεν ἀποθεῖσα αὐτὸ ταχέως εἰς τὴν ἐστίαν. Τί ἔλεινα ὅπου εἶναι αὐτὰ τὰ μπρίκια ποῦ χωροῦν μόνον δύο φλυζάνια! Σὲ τί ἡμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν, παρὰ μόνον εἰς ἕνα δυστυχημένο πλάσμα, ἔρημον καθὼς ἐγὼ, ἀλλοίμονον!»

Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἡ διευθύντρια ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου της καὶ στηρίξασα τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνελογίσθη ὅπως ὀλιβερά ἦτο ἡ θέσις αὐτῆς, μεμονωμένης καὶ ἄνευ προστάτου. Τὸ ἀνάβρασμα τῆς προχοῖδος ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην της τὸν πρὸ εἰκοσιπενταετίας εἰς οὐρανὸς μεταστάντα μακαρίτην Κόρνυ, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς βαθεῖαν μελαγχολίαν.

«Δὲν θ' ἀποκτήσω πλέον ὅμοιον! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ περίλυπος καὶ ἀπελπίς· ποτὲ δὲν θ' ἀποκτήσω ὅμοιον τοῦ!»

Οὐδεὶς δύναται νὰ εἶπῃ ἂν ἡ ἐπιφώνησις αὕτη ἀνεφῆρετο εἰς τὸν ἀποθανόντα σύζυγόν της, ἢ εἰς τὸ βράκιον τοῦ τοῦ ἴσως εἰς τὸ τελευταῖον, διότι τὸ ἐκύτταξε συγχρόνως καὶ τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὅταν δ' ἐπλησίασε

τὸν κυθίσκον εἰς τὰ χεῖλη της, ἡ θύρα ἐκρούσθη ἡσύχως.

«Ἐμπρός! εἶπε μετὰ δυσαρρεσκείας· κάποιον γρηὶά πάλιν θὰ πεθαίνῃ, ὑποθέτω πάντοτε· πεθαίνουν ὅταν ἐγὼ καθίσω εἰς τὸ τραπέζι. Ἐμπρός λοιπὸν καὶ κλείσε ἀμέσως τὴν πόρταν διὰ νὰ μὴν ἔμπῃ ἀέρας εἰς τὴν κάμεραν. Τί τρέχει λοιπὸν!

— Τίποτε, κυρία, τίποτε, ἀπεκρίθη ἀνδρική τις φωνή.

— Χριστὲ καὶ Παναγία! εἶπεν ἡ κυρία οἰκονόμος διὰ φωνῆς μειλιχίου. Σεῖς εἰσθε, κύριε Μπάμμπλ;

— Εἰς τοὺς ὀρισμοὺς σας, κυρία μου, ἀπεκρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ, ὅστις εἶχε μείνει πρὸς στιγμὴν ἐξῶ διὰ νὰ σπογγίσῃ τὰ ὑποδήματά του καὶ ἀποτινάξῃ τὴν χιόνα ἐκ τῶν ἐνδυμάτων του, καὶ ὅστις εἰσῆλθεν ἐπὶ τέλους κρατῶν εἰς μὲν τὴν μίαν χεῖρα τὸν τρίκωχον πῖλόν του, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ἐν δέμα. Πρέπει νὰ κλείσω τὴν θύραν, κυρία;»

Ἡ κυρία ἐδίστασε νὰποκριθῇ ἐκ μετριοφροσύνης, συλλογιζομένη μήπως ἦτο ἄτοπον νὰ συνδιαλέγηται μετὰ τοῦ κυρίου Μπάμμπλ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Οὗτος ἐπωφελήθη τοῦ διασταγμοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἐκρύωνεν ἔκλεισε τὴν θύραν, μὴ περιμένοντας τὴν ἀδειαν.

«Τί ἄθλιος καιρὸς, κύριε Μπάμμπλ! εἶπεν ἡ διευθύντρια.

— Ἀθλιώτατος πράγματι, κυρία, ἀπεκρίνατο ὁ κλητὴρ· εἶναι καιρὸς ἀντιεγοριακός. Θὰ πιστεύσῃτε, κυρία Κόρνυ, ὅτι σήμερον ἐμοιράσαμεν εἰκοσιπέντε ψωμιά τῶν τέσσερων λιτρῶν καὶ ἐνάμισυ κεφάλι τυρί! . . . καὶ σὰς λέγω, κυρία μου, πῶς καὶ πάλιν αὕτη ἡ φτωχολογία δὲν εἶναι εὐχарιστημένη!

— Ἀμμή καὶ πότε εἶναι εὐχαριστημένοι αὐτοί; εἶπεν ἡ οἰκονόμος, πίνουσα ἡδυπαθῶς τὸ τέιον.

— Ἄ, ἀλήθεια εἶν' αὐτό, κυρία μου, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμπλ. Νὰ φαντασθῆτε, ἦταν ἕνας, ποῦ ἐπειδὴ ἔχει μεγάλην οἰκογένειαν τοῦ παρεχώρησαν ἕνα ψωμί τῶν τεσσάρων λιτρῶν καὶ μίαν λίτραν τυρί. Μὴ θαρρεῖτε πῶς γνωρίζει τὸ καλὸ ὅπου τοῦ ἔγινε; παρὰ δὲν δίνει! Τί μονάχα, εἰξεύρετε, τί ἔκαμε, κυρία μου; Ἐξήτησε καὶ κάρβουνα, μόνον δύο φουκτες, ἔλεγε. Κάρβουνα! καὶ τί ἤθελε νὰ τα κάμη; Ὅθ' ἤθελε βέβαια νὰ ψήσῃ τὸ τυρί, διὰ νὰ ἔλθῃ ὕστερα νὰ γυρέψῃ καὶ ἄλλο! Ἐτσι κάμουν, κυρία μου, ἔτσι κάνει ὅλο αὐτὸ τὸ σκυλόλοι· δὲς τους σήμερον κάρβουνα μὲ ποδιὰ γιομάτη, θὰ ἔρθουν πάλιν νὰ σου γυρέψουν ὕστερα ἀπὸ δύο ἡμέραις· εἶναι ἀδιάντροποι, σὰν μαϊμούδες!»

Ἡ διευθύντρια ἐπεδαψίλευσε τὴν ἐπιδοκιμασίαν της διὰ τὴν ὡραίαν σύγκρισιν, καὶ ὁ κλητὴρ ἐξηκολούθησε·

«Δὲν ἔμπορεῖ νὰ πιστεύσῃ κἀνεὶς ὡς ποῦ φθά-
νει ἡ ἀνάδεικα αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ξε-
τσιπωσιά· προχθὲς ἀκόμη, ἕνας ἄνθρωπος. . .
ἔχετε ὑπανδρευθῆ, κυρία μου, καὶ ἔμπορῶ νὰ
εἶπω ἔμπρὸς σας τὸ πρᾶγμα καθὼς ἐγίνε, ἕνας
ἄνθρωπος, γυμνὸς σχεδὸν (ἡ κυρία Κόρνυ ἐτα-
πείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς), κουρελιάτης, παρου-
σιάζεται εἰς τὴν πόρτα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, καὶ ὁ
ἐπιθεωρητὴς ἐκείνην τὴν ὥρα ἐκάθητο εἰς τὸ τρα-
πέζι μετ' ἄλλους φίλους του, καὶ λέγει πῶς πρέ-
πει νὰ του δώσουν συνδρομὴ. Ἐπειδὴ δὲν ἤθελε
νὰ φύγῃ, καὶ ὁ τρόπος του καὶ ἡ γδύμνια του ἐ-
σκανδαλίζον τὸν κόσημον, ὁ ἐπιθεωρητὴς μας διέ-
ταξε νὰ του δώσουν μίαν λίτραν πατάταις καὶ
ὀλίγο μπλογοῦρι.—«Θεὲ μου, εἶπεν αὐτὸ τὸ
τέρας τῆς ἀχαριστίας, τί νὰ τα κάμω ἐγὼ αὐτά;
εἶναι τὸ ἴδιο ἂν νὰ μου δώσετε ματογυᾶλια.
—Πολὺ καλὰ, τοῦ λέγει ὁ ἐπιθεωρητὴς, καὶ τοῦ
παίρνει ἴσως ὅσα τοῦ ἔδωκε, δὲν ἔχει νὰ πά-
ρῃς τίποτε.—Καὶ πρέπει λοιπὸν νὰ ποθᾶνω εἰς
τὸν δρόμον; εἶπεν ὁ διακονιάρχης ἐκεῖνος.—Ἐν-
νοια σου καὶ δὲν ἴσθαινεῖς, τοῦ λέει ὁ ἐπιθεω-
ρητὴς.

—Χὰ, γὰ! ἐξαιρετα, εἶπε διακόψασα αὐτὸν
ἡ διευθύντρια. Θὰ ἦτο χωρὶς ἄλλο ὁ ἐπιθεωρη-
τὴς ὁ κύριος Γκραίνητ. Ὑστερα;

—Ὑστερα, κυρία μου, εἶπεν ὁ κλητὴρ, ἔ-
φυγε καὶ ἀπέθανε ἔς τὸν δρόμο. Εἶδες ἐκεῖ ἐπι-
μονή;

—Αὐτὸ καταντᾷ πλέον ἀπίστευτον! παρε-
τήρησεν ἡ οἰκονόμος μετ' ἀξιοπρεπείας· ἀλλὰ
δὲν σας φαίνεται, κύριε Μπάμμπλ, πῶς αἱ βοή-
θαια ποῦ δίνου ἐξω ἀπὸ τὸ πτωχοκομεῖον δὲν
ἔχουν κἀνὲν καλὸν ἀποτέλεσμα; Εἴσθε ἄνθρω-
πος μετ' ἔπειραν, καὶ εἰξεύρετε ἀπὸ αὐτά.

—Κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κλητὴρ μειδιῶν, ὡς
ἀνὴρ ἔχων συνείδησιν τῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ, αἱ
βοήθαια ποῦ δίδονται ἐκτὸς τοῦ πτωχοκομείου,
ἂν δίδονται καθὼς χρειάζεται, καταλαμβάνετε,
κυρία μου, καθὼς χρειάζεται, εἶναι ἡ σωτηρία
τῶν ἐνοριῶν. Πρῶτον μὲν καὶ κύριον, ὅταν δίδουν
συνδρομὴν ἐξω τοῦ πτωχοκομείου, εἶναι νὰ δι-
δουν εἰς τοὺς πτωχοὺς τόσῳ ὀλίγον, ὅπου νὰ μὴ
εἰξεύρουν τί νὰ το κάμουν, καὶ ἔτσι κουράζον-
ται καὶ δὲν σ' ἐνοχλοῦν πλέον καθημερινῶς.

—Βέβαια, ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ, αὐτὸ
εἶναι μίαν λαμπρὰ ἰδέαν!

—Ναί. Καὶ μεταξὺ μας, αὐτὴν τὴν ἀρχὴν
ἀκολουθεῖ ἡ ἐνορία, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύ-
ριος Μπάμμπλ δι' αὐτὸ ὅταν κἀμμία οἰκογέ-
νεια ἀσθενήσῃ, τῆς δίνουμιν τυρὶ, καθὼς λέγουσιν
αὐτοὶ οἱ ἀδιάντροποι οἱ ἐφημεριδογράφοι, οἱ ὁ-
ποῖοι ἀνακατώνονται ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι ἡ δου-
λειά τους. Κεὶ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν, κυρία Κόρνυ,
τὴν ἐφαρμόζουσιν αἱ ἐνορία εἰς ὅλον τὸ βασι-
λειον. Ὅμως, προσέθηκεν ἐκτυλίσειον τὸ δέμα,
ὅπερ ἀνὰ χεῖρας ἐγράφει, αὐτὰ εἶναι διοικητικὰ

μυστήρια, διὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἔχη κἀνεὶς
κλειστὸν τὸ στόμα, ἐκτὸς ὅταν πρόκειται νὰ
τα εἶπῃ κἀνεὶς εἰς ἐνοριακοὺς ὑπαλλήλους, κα-
θὼς παραδείγματα χάριν μεταξὺ μας. Αὐτὸ εἶ-
ναι τὸ κρασί τοῦ πόρτο, ὅπου διέταξε τὸ συμ-
βούλιον διὰ τοὺς ἀρρώστους· εἶναι ἐξαιρετος ἡ
ποιότης του, καθαρὸ ἂν νερὸ καὶ εἰς καινούρ-
γιο μάλιστα μπουκάλι.»

Πλησιάζας τὴν ἐτέραν τῶν φιαλῶν εἰς τὸ
φῶς καὶ ἀνακινήσας αὐτὴν διὰ νὰ καταδείξῃ
τὴν ἐξαιρετον τοῦ οἴνου ποιότητα, ὁ κύριος
Μπάμμπλ κατέθηκεν ἀμφοτέρας ἐπὶ τῆς τρα-
πέζης, ἐδίπλωσε τὸ μανδύλιον δι' οὗ τὰς εἶχε
τυλιγμέναις, τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ
ἔλαβε τὸν πῖλόν του, ὡς θέλων νὰπέλθῃ.

«Θὰ ὑποφέρετε πολὺ ἀπὸ τὸ κρῦο, κύριε
Μπάμμπλ, εἶπεν ἡ διευθύντρια.

—Εἶν' ἕνας ἀνεμος, ὅπου σοῦ ξυρίζει τὸ πρό-
σωπον, ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος ἀνορθώσας τὸ περι-
λαίμιον αὐτοῦ.

Ἡ κυρία Κόρνυ ἐκύτταξε τὴν προχοῖδα τοῦ
τείου καὶ κατόπιον τὸν κλητὴρα, ὁ ὁποῖος διη-
θύνετο εἰς τὴν θύραν· ἐκεῖνος ἔβηξε καὶ ἠτοιμά-
ζετο νὰ τῇ ἐπευχηθῇ καλὴν νύκτα, ὅτε αὐτὴ
τὸν ἠρώτησε δειλῶς ἐὰν ἠδύνατο νὰ τῷ προσ-
φέρῃ ἕν φλυζάνιον τσάι.

Ἀμέσως ὁ κύριος Μπάμμπλ κατεβίβασε τὸ
περιλαίμιόν του, ἀπέθηκε τὸν πῖλον καὶ τὴν
ράβδον του ἐπὶ τινος καθίσματος, καὶ ἔφερον
ἕτερον καθίσμα πλησίον τῆς τραπέζης· ἐκάθησε
βραδέως, παρατηρῶν ἀσκαρδαμυκτὴ τὴν κυρίαν,
ἣτις ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ὁ κύριος
Μπάμμπλ ἔβηξεν αὐθις καὶ ὑπεμειδίασε.

Ἡ κυρία Κόρνυ ἠγέρθη διὰ νὰ λάβῃ ἐκ τῆς
σεινοθήκης ἕνα κύαθον. Ὅταν δ' ἐκάθησεν οἱ ὁ-
φθαλμοὶ τῆς ἀντέκρουσαν πάλιν τοὺς τοῦ ἐρωτο-
λήπτου κλητῆρος. Ἐρυθρίασε καὶ ἠσχολήθη εἰς
τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ τείου. Ὁ κύριος Μπάμμπλ
ἔβηξε καὶ πάλιν, ἀλλὰ δυνατώτερα.

«Τὸ πίνετε μετ' πολλὴν ζάχαριν, κύριε Μπάμμπλ;
ἠρώτησεν ἡ διευθύντρια, λαβοῦσα εἰς χεῖρας τὴν
σακχαροθήκην.

—Μάλιστα, κυρία μου, μετ' πολλὴν ζάχαριν, ἀπε-
κρίνατο ὁ κύριος Μπάμμπλ, ἀτενῶς βλέπων
πάντοτε τὴν κυρίαν Κόρνυ. Ἐάν ποτε κλητὴρ ἐ-
φάνῃ τρυφερὸς, ἦτο ὁ κύριος Μπάμμπλ κατὰ τὴν
στιγμὴν ἐκείνην. Ἡ κυρία ἐπλήρωσε τὸν κύαθον
τείου.

Ὁ κύριος Μπάμμπλ ἠπλώσεν ἕν μανδύλιον
ἐπὶ τῶν γονάτων του διὰ νὰ μὴ παραβλάψωσιν
αἱ ψίχαι τοῦ ἄρτου τὰ χρώματα τῶν κοντῶν
ἀναξυρίδων του, καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ καὶ νὰ
πίνῃ. Ἐνίστατο, ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης ἀσχο-
λίας, ἀνεστέναζε βαθύτατα, ὅπερ οὐδαμῶς παρεκώ-
λυε τὴν κανονικὴν κίνησιν τῶν ὀδόντων του, ἀλλὰ
τὸναντίον μάλιστα ἐφαίνετο ὡς διευκολύνον τὴν
πεπτικὴν λειτουργίαν τοῦ στομάχου.

«Ἐγχετε, βλέπω, καὶ γάταν, κυρία μου, εἶ-
πεν ὁ κύριος Μπάμμπλ, παρατηρήσας μεγάλην
πινὰ γαλῆν θερμαινομένην μετὰ τῶν μικρῶν αὐ-
τῆς νοηλῶς παρὰ τὴν ἐστίαν. . . καὶ γατά-
κια ἀκόμη, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.

—Τὰ ἀγαπῶ παραπολὺ, ἀπεκρίνατο ἡ διευ-
θύντρια. Δὲν ἔχετε ἰδέαν πόσον τὰ ἀγαπῶ. Εἶ-
ναι τόσῳ χαριτωμένα, καὶ τόσῳ ποῦ με διασκε-
δάζουν! Αὐτὰ ἔχω κ' ἐγὼ συντροφιὰ!

—Ὡ! εἶναι εὐχάριστα ζῶα, εἶπεν ὁ κύριος
Μπάμμπλ, ἐπιδοκιμάζων τοὺς λόγους τῆς κυρίας,
καὶ πονοῦν καὶ τὸ σπίτι.

—Βέβαια! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Κόρνυ μετ'
ἐνθουσιασμοῦ. Δὲν εἰξεύρετε πόσῳ ἀγαποῦν τὸ
σπίτι, εἶναι μίαν χαρὰ!

—Κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ κλητὴρ βραδέως, κρα-
τῶν τὸ ἴσον διὰ τοῦ κοχλιαρίου του ἐπὶ τοῦ κυά-
θου, τολμῶ νὰ εἶπω, κυρία, ὅτι ἂν εὐρεθῇ κἀ-
νεὶς γάτος, ἡ ὁ τι ἄλλο ζῶον, ὁ ὁποῖος νὰ ἡμ-
πορῇ νὰ ζῇ μαζί σας καὶ νὰ μὴ σας ἀγαπᾷ, αὐ-
τὸς θὰ ἦναι πλέον γάδαρος!

—Ὡ! κύριε Μπάμμπλ! εἶπεν ἡ διευθύν-
τρια.

—Τὴν ἀλήθειαν δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν κρύψῃ
κἀνεὶς, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Μπάμμπλ,
ταλαντῶν τὸ κοχλιάριόν του μετ' ἀξιοπρεπείας
καὶ τρυφερότητος ἐνταῦτῳ, ὅπερ μεγάλην βαρύ-
τητα προσετίθει εἰς τοὺς λόγους του· ἐὰν εὐρί-
σκετο κἀνὲν ζῶον, τὸ ὁποῖον νὰ φανῇ τόσῳ ἀ-
χάριστον εἰς τὴν εὐγενίαν σας, θὰ τὸ ἐπιγὰ μετ'
μεγάλῃ μου εὐχαρίστησιν!

—Ἐλάτε, εἴσθε ἀσπλαγγος, εἶπε ζωηρῶς
ἡ σεπτὴ οἰκονόμος τεινοῦσα τὴν χεῖρα διὰ νὰ
λάβῃ τὸν κυάθισκον παρὰ τοῦ κλητῆρος. Πρέπει
νὰ ἦσθε πολὺ σκληρόκαρδος.

—Σκληρόκαρδος, κυρία, εἶπεν ὁ κλητὴρ,
σκληρόκαρδος, ἐγὼ!

Ἐτεῖνε τὸν κυάθισκον του εἰς τὴν κυρίαν
Κόρνυ καὶ ἐδράξατο τῆς εὐκαιρίας ὅταν ἐκείνη
τὸν ἔλαβε νὰ τῇ σφιγξῇ τὸν μικρὸν δάκτυλον.
Ἀκολουθῶς θείε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἀργυροκομή-
του ὑπενδύτου του, ἐστέναζε βαθύτατα, καὶ ἀ-
πεμάκρυνε μικρὸν τὸ καθίσμα του ἀπὸ τῆς ἐ-
στίας.

Ἡ τράπεζα ἦτο στρογγύλη, καὶ ἐπειδὴ ἡ τε
κυρία Κόρνυ καὶ ὁ κύριος Μπάμμπλ ἐκάθηστο
πρὸ τῆς ἐστίας, ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ ἀρετὰ
πληθύν, ἐννοεῖται ὅτι ὁ κύριος Μπάμμπλ ἀπο-
μακρυνόμενος τῆς ἐστίας, ἐπηύξανε τὴν χωρί-
ζουσιν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κυρίας Κόρνυ ἀπόστασιν.
Ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ αὐτοῦ θὰ ἐφελεῖτο ἴ-
σως τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀναγνώστου, ὅστις θὰ
θεωρήσῃ τοῦτο ὡς δείγμα ἡρωικῆς αὐταπαρνή-
σεως τοῦ κυρίου Μπάμμπλ· ἡ ὥρα, ὁ τόπος, ἡ
περίστασις, τὰ πάντα παρώτρυνον εἰς τρυφερὰν
ἀνταλλαγὴν αἰσθημάτων, ἂν καὶ αἱ ἐρωτικαὶ
χαριτωλογίαι, προσήκουσαι εἰς τὰ χεῖλη κούφων

νέων, εἰσὶν ὅλως ἀνάρμοστοι καὶ ἀσυμβίβαστοι
πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν δημοσίου λειτουργοῦ,
μέλους τοῦ κοινοβουλίου, ὑπουργοῦ τοῦ κράτους,
λόρδου δημάρχου, καὶ κατὰ μείζονα λόγον ἐ-
νοριακοῦ κλητῆρος, ὅστις (οὐδένα τοῦτο λανθάνει)
πάντων τῶν δημοσίων λειτουργῶν πρέπει νὰ
ἦ ὁ αὐστηρότατος καὶ ἀξιοπρεπέστατος.

Ὅποιαιδήποτε ὁμοῦ καὶ ἂν ἦσαν αἱ προθέσεις
τοῦ κυρίου Μπάμμπλ, καὶ ἀναμφιβόλως θὰ ἦσαν
ἐντιμότεραι καὶ ἐξαιρέτοι, κατὰ δυστυχίαν ἡ
τράπεζα ἦτο στρογγύλη, ὡς εἶπομεν. Εἰς τρό-
πον ὅστε ὁ κύριος Μπάμμπλ ἀπομακρύνων τὸ
καθίσμα του ἀπὸ τῆς ἐστίας, ἐβράχυνε βαθμηδὸν
τὴν χωρίζουσιν αὐτὸν ἀπὸ τῆς σεπτῆς οἰκονό-
μου ἀπόστασιν, καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ καθίσματος
περὶ τὴν τράπεζαν κατέληξε πλησίον τοῦ κα-
θίσματος τῆς κυρίας Κόρνυ. Τὰ δύο καθίσματα
προσέκρουσαν, καὶ τότε ἡ κίνησις τοῦ κυρίου
Μπάμμπλ ἔπαυσε πλέον.

Ὁὕτως ἐχίντων τῶν πραγμάτων, ἂν ἡ κυρία
διευθύντρια ἐκείνη τὸ καθίσμα τῆς δεξιᾶς, θὰ ἐ-
πιπτεν εἰς τὸ πῦρ τῆς ἐστίας· ἂν ἀριστερὰ δὲ, θὰ
ἐπιπτεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κυρίου Μπάμμπλ.
Τοῦτο οὐδαμῶς διέλαθε τὴν ὀξυδερκειαν αὐτῆς,
καὶ ὡς γυνὴ συνετὴ, οὐδόλως ἐκινήθη καὶ προσή-
νεγεν εἰς τὸν κύριον Μπάμμπλ καὶ αὐθις τέιον.

«Σκληρόκαρδος, ἐπανέλαβεν ὁ κλητὴρ, ἀτε-
νίζων τὴν οἰκονόμον· καὶ σεις, κυρία Κόρνυ, εἶ-
σθε καὶ σεις σκληρόκαρδος;

—Ὡ Θεὲ μου! ἀνεφώνησεν ἐκείνη, τί εἶν'
αὐτά, κύριε Μπάμμπλ; Τί ἐρώτησις εἶναι αὐτὴ,
καὶ νὰ τὴν κάμῃ μάλιστα ἕνας ἀνύπανδρος!
Καὶ τί σας ἐνδιαφέρει, κύριε Μπάμμπλ;

Ἐκεῖνος ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐκένωσε τὸ τέιον,
κατεβρόχθισε μίαν φέταν ἄρτου πεφρυγμένου,
ἐσπόγγισε τὰ χεῖλη, καὶ. . . ἠσπάσθη γενναίως
τὴν οἰκονόμον.

«Κύριε Μπάμμπλ, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἡ
διακριτικὴ κυρία, διότι ὁ τρόμος καθίστη σχε-
δὸν αὐτὴν ἄφωνον, κύριε Μπάμμπλ, θὰ φωνάζω!»

Ἐκεῖνος ὁμοῦ δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ βραδέως
καὶ ἀξιοπρεπῶς περιέβαλε διὰ τοῦ βραχιονός
του τὴν μέσην τῆς οἰκονόμου.

Ἐπειδὴ ἡ κυρία αὕτη ἐξεδήλωσε ῥητῶς τὴν
πρόθεσιν αὐτῆς τοῦ νὰ φωνάξῃ, ἀναμφιβόλως
μετὰ τὸ νέον τοῦτο τόλημα τοῦ κλητῆρος θὰ
ἐξετέλει τὴν ἀπειλὴν αὐτῆς, ὅτε ἡ θύρα ἐκρούσθη
βιαίως. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ὁ κύριος Μπάμμπλ
ἐπὶθῆσεν ὡς αἰγᾶχος πλησίον τῶν φιαλῶν
καὶ ἤρχισε νὰ τὰς καθαρῶς δῆθεν, ἐν ᾧ ἡ
οἰκονόμος ἠρώτησε ξηρῶς, «Ποῖος εἶναι:» Ἀξιο-
σημείωτον δ' εἶναι, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς
περίεργον παράδειγμα τῆς ἐπενεργείας αἰφνι-
δίας ἐκπλήξεως πρὸς καταπαυσιν μεγάλου τρό-
μου, ὅτι ἡ φωνὴ τῆς οἰκονόμου οὐδεμίαν προέ-
διδε συγκίνησιν, ἀλλ' ἀνέλαβεν ὀλοσχερῶς τὴν
συνήθη τραχύτητα.

*Κυρία, εἶπε γραιά τις ἐπαίτις κατεσκληκυῖα, προβάλλουσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν θύραν, ἢ γρηῶ Σώλλυ ψυχομαχάει.

— Ἔ, καὶ τί θέλετε νὰ κάμω ἐγώ; ἠρώτησεν ἡ οἰκονόμος μετὰ δυσκρεσκείας· ἤμπορῶ ἐγὼ νὰ τὴν γιαιτρέψω;

— Ὅχι, ὄχι, κυρία, ἀπεκρίνατο ἡ γραια, κἀνεὶς δὲν ἤμπορεῖ αὐτό· δὲν ἔχει πλέον γιαιτρεία. Εἶδα νὰ 'πεθάνουν τόσους καὶ τόσους, παιδιὰ καὶ ἄνδρας θηριακωμένους, καὶ 'ξεύρω πότε ἔρχεται ὁ θάνατος. Ἄλλ' αὐτὴ εἶναι πολὺ ταρραχμένη, καὶ ὅταν τὴν ἀφίνουν οἱ παροξυσμοὶ ἤσυχη, καὶ τοῦτο σπάνια συμβαίνει, διότι φοβερὰ εἶναι ἡ ἀγωνία τῆς, λέγει πάντα πῶς ἔχει κἀτι τι νὰ σας εἶπῃ, ὅπου πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ το μάθετε. Δὲν θ' ἀποθάνῃ μὲ ἤσυχια ἂν δὲν σας ἰδῇ, κυρία.»

Ἡ σεπτὴ οἰκονόμος ὑπετονθόρυσε μυρίας ἀράς κατὰ τῶν γραιῶν, αἵτινες δὲν ἤμπορουσι νὰ ποθάνωσι χωρὶς νὰ ἐνοχλήσωσι τοὺς ἀνωτέρους τῶν ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς εὐρύτατον σάλιον, δι' οὗ περιετυλίχθη ἐπιμελῶς, παρεκάλεσε τὸν κύριον Μπάμπλ νὰ περιμείνῃ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῆς, καὶ παροτρύνουσα τὴν γραιῶν ἀγγελιοφόρον νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ βῆμά τῆς καὶ νὰ μὴ τὴν κρατῇ ὄλην τὴν νύκτα εἰς τὴν σκάλαν, ἐξῆλθε μετὰ πολλῆς δυσκρεσκείας, καὶ πολλὰ μουρμουρίζουσα διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ψυχοραγοῦσης.

Ἀπομείνας μόνος ὁ κύριος Μπάμπλ, προσκνήχθη λίαν παραδόξως. Ἐτρέξεν ἀμέσως καὶ ἤνοιξε τὴν σκευοθήκην, ἐμέτρησε τὰ κοχλιάρια τοῦ τείου, ἐστάθμισεν εἰς τοὺς δακτύλους μίαν σακχαρολαβίδα, παρετήρησε μετὰ προσοχῆς μέγα τι ἀργυροῦν κοχλιάριον, ὡσεὶ ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ μετάλλου, ἀφ' οὗ οὕτως νύχαρίστησε τὴν περιέργειάν του, ἐφόρεσεν ἀνάποδα τὴν τρίκωχον πῖλόν του, καὶ ἐγύρισε πολλάκις κύκλῳ τῆς τραπέζης χορεύων σοβαρῶς ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν. Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν ἀλλόκοτον ταύτην γυμναστικὴν, ἀφείλε τὸν πῖλόν του, καὶ ἐξηπλώθη εἰς ἕν κάθισμα πλησίον τοῦ πυρὸς, στρέφον τὰ νῶτα εἰς τὴν ἐστίαν, ὡς ἄνθρωπος καταγινόμενος εἰς ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῶν ἐν τῷ δωματίῳ σκευῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Θ.Λιβεραὶ ἀλλὰ σύντομοι λεπτομέρειαι, ὧν ἡ γνῶσις εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς κατανοήσιν τῆς παρούσης ἱστορίας.

Ἡ γραια ἦτις ἐτάραξε τὴν γαλήνην τῆς οἰκονόμου, ἦτο αὐτόχρημα ἄγγελος θανάτου. Τὸ ἀνάστημά τῆς εἶχε κυρτώσει τὸ βάρος τῶν ἐπῶν, τὰ μέλη τῆς ἄπαντα ἔτρεμον διηνεκῶς, ἡ δὲ μορφὴ τῆς, παραμορφωμένη ὑπὸ ἀδιαλείπτων σπασμωδικῶν κινήσεων, ὡμοιάζε μᾶλλον μὲ γελοιογραφίαν παρά μὲ ἀνθρώπινον πρόσωπον.

Φεῦ! πολλὰ ὀλίγα εἰσὶν ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα

ὧν ἡ καλλονὴ διατηρεῖ ἐπὶ μακρὸν τὰ θέλγητρα αὐτῆς! Αἱ φροντίδες, αἱ θλίψεις, τὰ ἄλγη, ἐν ᾧ μεταβάλλουσι τὴν καρδίαν, ἀλλοιοῦσι συγχρόνως καὶ τὰ χαρακτηριστικά· καὶ μόνον ὅταν ὑπνοῦσι τὰ πάθη καὶ διὰ παντὸς ἀπολλοῦσι τὴν δύναμιν αὐτῶν, τὰ νέρη διασκεδάζονται καὶ τὸ μέτωπον ἀνακτᾶται οὐρανίαν γαλήνην. Τοιαύτη εἶναι πολλάκις ἡ ἐπενέργεια τοῦ θανάτου καὶ τὸ κρῖον καὶ παγερὸν πρόσωπον ἐπανευρίσκει τὴν ἡρεμον καὶ γαλήνιαίαν ἐκείνην ἔκφρασιν, ἢν ἐκέκτητο κατὰ τὴν ἡὼ τῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος ἀποκαθίσταται τότε ἤσυχος καὶ ἀτάραχος, ὅσοι δ' ἐγνώρισαν αὐτὸν κατὰ τὰ εὐδαίμονα ἔτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας, κλίνουσι γόνυ πρὸ τοῦ φερέτρου, πλήρεις σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἄγγελον ὃν νομίζουσιν ὅτι βλέπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ γραια ἀνέβη κλονομένη τὴν κλίμακα, καὶ διέτρεξεν ὑποσκάζουσα τοὺς διαδρόμους, ὑποψιθυρίζουσα δὲ ἀκατανόητους τινὰς λέξεις εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐπιτιμήσεων τῆς κυρίας. Ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ ἵνα ἀναπνεύσῃ, καὶ παρέδωκε τὸ φῶς εἰς τὴν οἰκονόμον, ἦτις ταχεῖ βήματι διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ ἐτοιμοθανής.

Ἦτο δὲ τοῦτο ἀθλία τρώγλη, φωτιζομένη ὑπὸ ἑλεσινῆς λυχνίας. Ἐτέρα γραια ἠγγρῶπνε πλησίον τῆς κλίνης, ἐν ᾧ ὁ βοηθὸς τοῦ φαρμακείου τῆς ἐνορίας, ὀρθὸς ἰστάμενος πρὸ τῆς ἐστίας, ἐλέπτυνε μίαν ὀδοντογλυφίδα.

«Τί ψυχρὰ νυκτιὰ, κυρία Κόρνυ, εἶπεν ὁ νέος ἰδὼν εἰσελθοῦσαν τὴν οἰκονόμον.

— Ψυχρὰ πραγματικῶς, κύριε, ἀπεκρίνατο αὐτὴ διὰ φωνῆς ὅσον ἠδύνατο μειλιχίου, χαιρετίζουσα μεθ' ὑποκλίσεως.

— Ἐπρεπε νὰ παιτῆτε ἀπὸ τοὺς προμηθευτὰς σας κάρβουνα καλλιτέρας ποιότητος, εἶπεν ὁ βοηθὸς συνδαυλίζων τὸ πῦρ δι' ἐσκωριασμένων πυρολαβίδων. Αὐτὰ μὲ τέτοιον καιρὸν δὲν ἀξίζουν τίποτε.

— Αὐτὰ ἔχει ἐγκρίνει τὸ συμβούλιον, ἀπεκρίνατο ἡ οἰκονόμος· ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ εἴχαμεν καλὴν θέρμανσιν, ἀφ' οὗ ἡ ἐργασία μας εἶναι τόσῳ κοπιαστικὴ καὶ θλιβερά.»

Ἐνταῦθα ἡ συνδιάλεξις διεκόπη, διότι ἡ θνήσκουσα ἐξέπεμψε παρατεταμένον στεναγμόν.

«ὦ! εἶπεν ὁ νέος παρατηρῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς κλίνης, ὡσεὶ ἡ κραυγὴ ἐκείνη τῶ ἐνεθῆμισεν ὅτι ὑπῆρχεν εἰς ἀσθενῆς ἐν τῷ δωματίῳ. Εἶναι τὸ τέλος τῆς, κυρία Κόρνυ.

— Πιστεύετε; ἠρώτησεν αὐτή.

— Πολὺ θά με ἐξέπληττε, ἂν ἡ ἀγωνία τῆς διήρκει ἀκόμη ὀλίγας ὥρας, εἶπεν ὁ βοηθὸς ἄξύνων τὴν ὀδοντογλυφίδα του. Ὅλος τῆς ὁ ὄργανισμός εἶναι χαλασμένος. Γιὰ εἰπέ μου, γρηῶ μῆπως κοιμᾶται;»

Ἡ νοσοκόμος ἐκλινεν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἵνα βεβαιωθῇ, καὶ ἐνευσε καταφατικῶς.

«Θά τα τινάξῃ ἴσως ἔτσι ἤσυχά, χωρὶς νὰ κάρωμεν εἰδησιν, εἶπεν ὁ νέος. Βάλλετε τὸ φῶς κατὰ γῆς· δὲν θά το ἰδῇ.»

Ἡ γραια ὑπήκουσε, σείουσα τὴν κεφαλὴν, θέλουσα οὕτως νὰ σημάνη ὅτι ἡ ἀσθενῆς δὲν θάποθάνῃ οὕτως ἡσύχως· ἀκολούθως ἀνέλαβε τὴν θέσιν τῆς πλησίον τῆς ἐτέρας γραιάς, ἦτις εἰσήλθε. Ἡ οἰκονόμος μετὰ καταφανοῦς ἀνυπομονησίας περιετυλίχθη διὰ τοῦ σαλίου τῆς καὶ ἐκάθησε πλησίον τῆς κλίνης.

Ὁ βοηθὸς τοῦ φαρμακοποιοῦ, ἀφ' οὗ ὄξυνε τὴν ὀδοντογλυφίδα του, ἔστη παρὰ τὴν ἐστίαν· ἀλλὰ μετὰ δέκα λεπτά ἡ πλῆξις κατέλαβεν αὐτὸν, ἐπευχῆθη καλὴν διασκεδάσιν εἰς τὴν κυρίαν Κόρνυ, καὶ ἀπῆλθεν ἀκροποδητὴ βαδίζων.

Αἱ δύο γραιαὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐμείναν ἀκίνητοι, ἀπεμακρύνθησαν τῆς κλίνης καὶ καθήσασαι χαμαὶ πλησίον τῆς ἐστίας, ἐξέτειναν τὰς λιποσάρκους χεῖράς των, διὰ νὰ θερμανθῶσι. Αἱ φλόγες τῆς ἐστίας ἐφώτιζον ἀπαισίως τὰς πελιδνὰ αὐτῶν πρόσωπα, καὶ κατεδείκνυον τὴν εἰδεχθῆ ἀσχημίαν των. Αἱ γραιαὶ συνδιελέγοντο ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

«Εἶπε τίποτε πάλιν ὅταν ἐγὼ ἔλειπα;

— Οὐτε λέξι, ἀπεκρίνατο ἡ ἐτέρα· ἐδάγκανε μονάχα τὰ χεῖρα τῆς, ἀλλὰ τῆς τα ἐπίασα καὶ ἀμέσως ἡσύχασε· δὲν ἔχει πλέον δύναμι, καὶ δὲν ἐδυσκολοῦθηκα πολὺ νὰ τὴν κάμω νὰ ἤσυχασῃ. Δὲν εἶμαι δὰ καὶ ἐγὼ πάλι τόσῳ ἀδύνατη, ὅσῳ γρηῶ καὶ ἂν εἶμαι, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν καλοπέρασι δὰ ὅπου ἔχομεν ἐδῶ εἰς τὸ κατὰστημα.

— Ἦπιε τὸ ζεστὸ κρασί ποῦ διέταξεν ὁ γιαιτρός; ἠρώτησεν ἡ γραια.

— Ἐδοκίμασα νὰ τὴν κάμω νὰ καταπιῇ, ἀπεκρίνατο ἡ ἄλλη γραια, ἀλλὰ ἐσφιγγε τόσῳ πολὺ τὰ ὀδόντια τῆς, καὶ ἐδάγκανε δυνατὰ τὸ ποτήρι, ὡστε ἐτρόμαξα ὡς ποῦ νὰ τῆς τὸ ξεκόλλησω. Ὅσον εἶδα κι' ἐγὼ ἔτσι, ἐρούφηξα μονάχη μου τὸ κρασί, καὶ μὲ ὠφέλησε πολὺ.»

Ἀφ' οὗ παρετήρησαν περὶ αὐτὰς μετὰ προφυλάξεως, ἵνα βεβαιωθῶσι μὴ τυχὸν τὰς ἤκουέ τις, αἱ δύο γραιαὶ ἐπλησίασαν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν ἐστίαν καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν φλυαρίαν των.

Ἐνθυμοῦμ' ἕναν καιρὸν, εἶπεν ἡ πρώτη, ὅπου τὸ ἴδιο θά ἔκανε καὶ αὐτὴ, καὶ θά ἐγελοῦσε μάλιστα ὕστερα μὲ τὴν καρδίαν τῆς.

— Χωρὶς ἄλλο, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ ἐτέρα· ἦτανε πολὺ ἀνοικτόκαρδη. Μωρὲ, πόσα λείψανα ἔντυσε! καὶ τὰ στόλιζε τόσῳ καλὰ! Ὅσον κοῦλες!»

Ἐν ᾧ ὁμίλει, ἡ γραια ἐξήγαγε συγχρόνως τοῦ θυλακίου τῆς ἑλεσινῆν κασσιτερίνην ταμβακοθήκην, προσέφερεν εἰς τὴν συνάδελφόν τῆς καὶ ἔλαβε καὶ αὐτὴ μίαν δραγμὴν. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ οἰκονόμος, ἦτις ἀνυπομόνως ἀ-

νέμενεν ἕως τότε νὰ νανήψῃ ἡ θνήσκουσα, ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν καὶ ἠρώτησεν δευχόλως πόσον καιρὸν ἔπρεπε νὰ περιμένῃ ἀκόμη.

«Σὲ 'λιγάκι, κυρὰ, ἀπεκρίθη ἡ ἐτέρα τῶν γυναικῶν, ὑψώσασα τοὺς δευθαλοῦς· ἔννοια σας καὶ ὁ χάρος κἀμμίαν ἀπὸ 'μας δὲν ἔχει ὄρεξι νὰ κάμῃ νὰ περιμένῃ πολὺ. Ἵπομονῆ, ὑπομονή! Εἰς ὅλους μας θά ἔλθῃ 'γρηγορώτερα ἀφ' ὅ τι θέλομεν.

— Σιώπαινε γλωσσού! εἶπεν ἡ οἰκονόμος αὐστηρῶς. Εἰπέ μου, Μάρθα, ἔπρεπε καὶ ἄλλη φορὰν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν;

— Πολλὰς φορὰς, ἀπεκρίνατο ἡ γυνή.

— Τώρα ὅμως εἶναι ἡ τελευταία, προσέθηκεν ἡ ἐτέρα, δηλαδή μίαν φορὰ μόνον ἀκόμη θά ἐξυπνήσῃ· καὶ δὲν θάργῃσῃ, κυρὰ, νὰ εἰσθε σίγουρη.

— Εἶτε ἀργὰ εἶτε 'γρηγορά, εἶπεν ἡ οἰκονόμος μετὰ δυσκρεσκείας, δὲν θά μ' εὔρη ἐδῶ ὅταν ἐξυπνήσῃ, καὶ προσέξετε καλὰ, ἀκούστε, νὰ μὴ ἔλθῃτε νὰ με συγχύσητε ἄλλη φορὰ διὰ τὸ τίποτε. Δὲν εἶναι 'δική μου δουλειὰ νὰ βλέπω πῶς 'πεθαίνουν ὄλαις ἢ γρηαὶς τοῦ καταστήματος. Ὅστε ἄλλη φορὰ νὰ μὴ γίνῃ αὐτό· δὲν ὑποφέρεται πλέον, ἀλήθεια κι' ἀπ' ἀλήθεια. Ἐρχεστε 'ς τὸ νοῦ σας αὐτὸ ποῦ σας λέω, παληόγρηαις· ἂν μοῦ 'φτιάσετε τὰ ἴδια κἀμμίαν ἄλλη φορὰ, ἐγὼ σας διορθῶνα!»

Ἦτομάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅταν τὰ δύο γραιῖδια ἐξέπεμψαν ὀξεῖαν κραυγὴν. Στρέψασα τὴν κεφαλὴν εἶδεν ὅτι ἡ θνήσκουσα ἐγερεθεῖσα ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἔτεινεν αὐτὴ τοὺς βραχίονας.

«Τί τρέχει; ἀνεκραύγασε διὰ φωνῆς ὑποκόφου.

— Ἦσυχά! Ἦσυχά! εἶπε μίαν τῶν γυναικῶν κύψασα πρὸ τῆς κλίνης. Πέσε 'ξαπλώσου, 'ξαπλώσου· γρηγορά!

— Δὲν θά πέσω κάτω παρὰ μόνον νεκρά! εἶπεν ἡ ἀσθενῆς ἀγωνιώσα. Πρέπει νὰ τῆς ὀμιλήσω. Πλησίασατε... κοντήτερα ἀκόμη, νὰ σας εἰπῶ εἰς ταῦτι.»

Καὶ ἀρπάσασα τὸν βραχίονα τῆς οἰκονόμου, τὴν ἐκάθισεν εἰς τι σκαμνίον πλησίον τῆς κλίνης. Ἦτομάζετο δὲ νὰ ὀμιλήσῃ, ὅτε παρετήρησε τὰς δύο γραιὰς ὀρθίας πλησίον τῆς οἰκονόμου καὶ ἐχούσας κεκλιμένον τὸ σῶμα καὶ ἐντεταμένα τὰ ὄτα, ὅπως μὴδὲ λέξις ταῖς διαφύγῃ.

«Διώξατέ τας, εἶπεν ἡ θνήσκουσα διὰ φωνῆς ἀσθενεστάτης. Γρηγορά, γρηγορά!»

Ἀμφοτέρω τὰ γραιῖδια ἤρχισαν νὰ παραπονεῖνται, λέγοντα ὅτι ἡ ταλαιπωρὸς ἀσθενῆς δὲν ἀνεγνώριζε καὶ τὰς ἀρίστας φίλας αὐτῆς καὶ διεμαρτύροντο, διατεινόμενα ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν συγκατετίθεντο νὰ ποχωρισθῶσιν αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ οἰκονόμος ἀπέπεμψεν αὐτὰς, ἐκλίσει τὴν

θώραν και επανηλθε πλησιον της κλίνης. Διωχθέντα τα γραίδια μετέβαλον τόνον φωνής και διά της όπης του κλείθρου εκραύγαζον ότι η γραία Σώλλυ ήτο μεθυσιμένη' όπερ πράγματι δέν ήτο και αδύνατον απολύτως' διότι, έκτός μικράς δόσεως όπιου, ήν ό φαρμακοποιός διέταξε, ή έτοιμοθάνατος επάλαιε και κατά της ενεργείας ποτηρίου οίνοπνεύματος, όπερ εξ αγαθότητος καρδιάς αί δύο γραίαι ήνάγκασαν αυτοβούλως αύτην να πιη.

«Τώρα ακούσατέ με, ειπεν ή ασθενής μεγαλοφώνως, ως ει προσπαθεί να συγκεντρώση συμπάσας αύτης τας δυνάμεις. . . Είς αυτό το ίδιον δωμάτιον. . . και εις το ίδιον κρεβάτι. . . ευρίσκετο μία ώραία νέα και εγώ ήμην ή νοσοκόμος της. Τήν ειχαν φέρει εις το κατάστημα, και ήρχετο από μακρινό δρόμο' τα πόδια της ήσαν καταλερωμένα, και τα φορέματά της ήσαν καταλερωμένα από το αίμα και από την λάσπην του δρόμου. Έγέννησεν ένα παιδι και απέθανε. Στάσου να συλλογισθώ. . . να ένθυμηθώ ποιον χρόνον ήτον. . .»

— Δένμας μέλει διά τόν χρόνον, ειπεν ή ανυπόμονος οίκονόμος' τί θέλεις λοιπόν να ειπής;

— Α, ναι, ύπετονόρυσεν ή ασθενής, τί ήθελα να ειπω. . . Ειξέρω! άνεκραύγασεν έγερθείσα αιφνιδίως και σπασμωδικώς. Και το πρόσωπόν της προσέλαβεν ασυνήθη ζωηρότητα, οι δε όφθαλμοί της εξηκόντιζον άγραπιάς. «Τήν εκλεψα' ναι, την εκλεψα! Ηταν ζεστή ακόμη! Σας λέγω πως ήταν ακόμη ζεστή όταν την εκλεψα.

— Έκλεψες τί; λέγε δι' όνομα Θεού! άνεφώνησεν ή οίκονόμος, ποιούσα χειρονομίαν τινά, ώσει έσκόπει να επικληθώ βοήθειαν.

— Το πράγμα! απεκρίνατο ή θνησκουσα, επιθείσα την χείρα εις το στόμα της οίκονόμου, το μόνον πράγμα όπου ειχε. Δέν ειχεν ούτε ψωμί να φάγη' και έφύλαγεν αυτό εις το στόμα της' ήτο χρυσό, σας λέγω! αληθινό χρυσάφι, ποϋ' μπορϋσε να της σώση την ζωή.

— Χρυσάφι! επανέλαβε ζωηρώς ή οίκονόμος προσκλίνουσα ζωηρώς άνωθεν της θνησκούσης, ήτις εξηντλημένη κατέπεσεν επί της κλίνης. . . Έξακολούθησε, εξακολούθησε. . . ε, λοιπόν, ύστερα; Ποία ήταν αύτη ή νέα; Πότε συνέβησαν αυτά;

— Μοϋ παρήγγειλε να το φυλάξω με προσοχήν, ειπεν ή γραία, θρηνώδη αφίεσα κραυγήν. Μοϋ το εμπιστεύθη διότι εγώ μονάχα ήμουν πλησιον της. Από τή στιγμή όπου το είδα εις το λαιμό της. . . εγώ το είχα κλεμμένο με τόν νουν μου' και ό θάνατος του παιδιού. . . εγώ ίσως είμαι ή αίτία. Θα το μετεχειρίζοντο καλύτερα, αν ειξευραν όλα αυτά!

— Αν ειξευραν τί; ήρώτησεν ή οίκονόμος. Όμίλει!

— Αυτό το παιδι ήμοιάζε τόσο πολϋ με την μητέρα του, εξηκολούθησε λέγουσα ή ασθενής, μηδύλως προσέχουσα εις τας ερωτήσεις της οίκονόμου, ώστε δέν ήμπορούσα να το κυττάξω, χωρίς να συλλογισθώ την δυστυχισμένη την μητέρα του! Τί ώραία ήταν ή δύστυχη! τί γλυκειά! Στάσου, δέν έτελείωσα. Δέν τα είπα όλα ακόμη, ε;

— Όχι, όχι, έσπευσε να ειπη ή οίκονόμος, έντεινϋσα την ακοήν, όπως μη απολέση λέξιν, διότι ή θνησκουσα όμίλει επί τέλους διά φωνής μόλις καταληπτής. Κάμε γρήγορα, μη δέν προφθάσωμεν!

— Η μητέρα, ειπεν ή θνησκουσα, καταβαλουτα άγωνα μέγιστον, ή μητέρα, 'σάν είδε τόν θάνατό της, μοϋ ειπεν εις το αύτι πως αν έζουσε το παιδι της, αν ήμπορούσαν να το αναθρέψουν ίσως θα ήρχετο μία ήμέρα όπου θα ήμπορούσε νακούη το όνομα της μητέρας του χωρίς να κοκκινίξη. «Ω Θεέ μου, έλεγε και έσταύρωνε τα άδύνατα χέρια της' είτε άγόρι είτε κορίτσι είναι, δότε του όλίγους φίλους εις αυτόν τόν κόσμον της αθλιότητος, και εύπλαγχνίσου ένα όρφανό παιδι έρημον και μόνον επί της γής!»

— Και πως το έλεγαν το παιδι; ήρώτησεν ή οίκονόμος.

— Το έλεγαν Όλιβερ, απεκρίνατο ή γυνή, διά φωνής εκλιπούσης. Το χρυσάφι όπου εκλεψα ήταν. . .

— Ποϋ; ποϋ; ήρώτησεν ή οίκονόμος.

Και εκυψε μετά ταχύτητος, όπως ακούση την απάντησιν της θνησκούσης, άλλ' ώπισθοδρόμησε μετά μικρόν όρμεμφύτως, ιδούσα αύτην. Η ασθενής ήγήθη και πάλιν βραδέως και επιπόνως, συνέσφιγγε σπασμωδικώς το σκέπασμα της κλίνης, έτραύλισεν άνάρθρους τινάς φθόγγους, και κατέπεσεν άπνους επί της κλίνης.

«Ξερή, κόκκαλο! ειπεν ή έτέρα των γραίων, εισορμήσασα εις το δωμάτιον, μόλις ήνοιχθη ή θύρα.

— Και όλα αυτά διά να μη ειπη τίποτε, προσέθηκεν ή οίκονόμος απομακρυνομένη μετ' επιπλάστου αδιαφορίας.

Άμφότεραι αί μέγαιραι ήσαν πιθανώς λίαν έννησολημένοι εις την έκτέλεσιν των προς την νεκράν καθηκόντων, και διά τούτο δέν απεκρίθησαν. Έμειναν δε μόναι πλησιον του πτώματος.

Εσται συνέχισμα. **Π

ΔΥΠΑΝΛΟΥ

Η Γαλλία απώλεσε κατ' αύτάς σαφόν και σεβάσιμον Ιεράρχην, τόν αρχιεπίσκοπον Αύρηλιός Δυπανλού. Γεννηθείς έν έτει 1802 έν Σαβοΐα, ό Δυπανλού απεστάλη υπό τινος θείου του εις τά Ιεροσπουδαστήρια των Παρισίων, ένθα εξεπαιδεύθη επιμελώς. Έν έτει 1825 χειροτονήθη Ιε-

ρεύς, έγένετο δ' έκτοτε γνωστός ως εύγλωττος Ιεροκήρυξ και συγγραφεύς δόκιμος. Κεκτημένος άνατροφήν λεπτήν και χαρακτηρα συμπαθή ό Δυπανλού προσελήθη ως καθηγητής και ως έφημέριος των Βουρβώνων και κατόπιν των Όρλεανιδών, και ως εξομολογητής πολλών μεγάλων άριστοκρατικών οίκων της Γαλλίας. Είς αυτόν εξομολογήθη κατά τας τελευταίας της ζωής του στιγμάς ό πρίγκηψ Ταλλευράνδ, τῷ 1838, ιδέχθη δε ό Δυπανλού την μεταμέλειαν του από της εκκλησίας αποσκιρτήσαντος διασήμου εκείνου διπλωμάτου. Έν έτει 1841 διωρίσθη καθηγητής της βητορικης έν τῷ Σορβόννη. Μετά την επανάστασιν του 1848 προεχειρίσθη εις επίσκοπον Αύρηλιός. Τότε ό Δυπανλού έθεωρείτο έτι ως σχετικώς φιλελεύθερος κληρικός. Είχεν ύπερασπίσει εύγλώττως το σύστημα της κλασσικής εκπαιδεύσεως κατά της λύσης των Ίησοϋιτών, ύπερεμάχει δ' εκθύμως του Γαλλινιανισμού, τουτέστι των προνομίων της γαλλικής εκκλησίας κατά των Ύπερλαπείων. Άλλ' έκτοτε ήρξάτο και αυτός ύφιστάμενος την φθοροποιάν έπιροήν της Ρώμης. Τῷ 1854 εξελέχθη μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας, καταπολέμησε δε μανιωδώς έν έτει 1871 την ύποψηφιότητα του έξόχου συγγραφέως Λιτρέ, ένεκα των άκρων άντικαθολικών του πεποιθήσεων, και απχώρησεν έπιδεικτικώς της Ακαδημίας μετά την εκλογήν εκείνου. Έν τῷ Συνόδῳ του Βατικανού ό Δυπανλού άντετάχθη εύθαρσώς κατά του δόγματος του αλανθάστου, άλλα μετά την ανακήρυξιν αυτού ύπετάγη εις την απόφασιν της πλειονοψηφίας. Επί του γαλλογερμανικού πολέμου έπεδείξατο αξιέπαινον πατριωτικήν τόλμην. Ο Δυπανλού διετέλεσε και πληρεξούσιος έν τῷ Έθνοσυνέλευσει του 1871 και γερουσιαστής από του 1875. Ο Δυπανλού διεπρεπεν επί ειλικρινει λατρείας της ελληνικής αρχαιότητος, και ίδίως των ελληνων τραγικών, ών πολλαί τραγωδίαί ειχον διδαχθῆ άλλοτε έν τῷ φροντιστηρίῳ της Αύρηλιός, επιμελεία αυτού τούτου του Ιεράρχου. Πολλάκις συνηγόρησε και έγγραφεν ύπερ της νεωτέρας Ελλάδος, τῷ δε 1860 έδωρήσατο τά συγγράμματα αυτού προς την βιβλιοθήκην της Ρικαρδίου σχολῆς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΓΩΝΙΑ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Ο επί της παιδείας έν Γαλλίᾳ ύπουργός κ. Α. Bardoux άπήλυθεν έσγάτως προς τούς πρυτάνεις των Ακαδημιών την έπομένην ώραίαν έγκύκλιον. Η μετάφρασις έγένετο υπό της Εφημερίδος.

Η γωνυία τῷ φωνῇ ανάγνωσις ελησμονήθη ή παρημελήθη έν τοις λυκείοις, έν τῷ αύτῃ έστι στοιχείον άπαραίτητον της δημοσίας εκπαιδεύσεως.

Δέν είναι ανάγκη να ειπω πόσον ωφέλιμος είναι αύτη ή τέχνη έν δημοκρατική κοινωνία, έν λαῷ

αυτοκυβερνωμένῳ, συζητοϋντι, αποφασίζοντι, τελοϋντι συνελεύσεις, συνιστῶντι επιτροπάς και παντός είδους συναθροίσεις ποιϋντι. Οί ακολουθϋντες τά ήμέτερα εκπαιδευτικά καταστήματα θα προκληθῶσι βέβαιά ποτε εις ανάγνωσιν εκθέσεώς τινος, πρακτικῶν κλπ. Δέν είναι λοιπόν άπαραίτητον να αναγινώσκωσιν εις τρόπον ώστε να έννοϋνται;

Η ύψηλή τῷ φωνῇ ανάγνωσις δέν λογιζεται ως ό μάλλον ζωτικὸς τρόπος έν τῷ πολιτικῷ βίῳ;

Πρέπει έν Γαλλίᾳ να μάθωσιν ανάγνωσιν, διότι όταν τις γνωρίζη ανάγνωσιν, γνωρίζει να όμιλή. Τήν τέχνην ταύτην, ήν επιθυμοϋμεν να ιδώμεν διδασκομένην έν τοις λυκείοις και σχολείοις, έπίσης την νομιζομεν έπωφελη και εις τούς διδασκάλους αυτούς, ένεκα των επιβαλλομένων αυτοις ύπηρεσιών. Η ανάγνωσις πράξεώς τινος αποφάσεως δημοτικού συμβουλίου δέν στερείται ένδιαφέροντος.

Αναμφιβόλως ή ανάγνωσις είναι εκ των πρώτων γυμνασμάτων τακτικού σχολείου, άλλ' είναι τέχνη ήτις ιδιαιτέρως πρέπει να διδάσκηται ως και αί λοιπαί. Προς συμπλήρωσιν του κενού τούτου, έννομίσαμεν ότι διά τά προκαταρκτικά σχολεία ήτο ανάγκη έγχειριδίου τινός συντόμου, ένέχοντος τας ούσίας και τας αρχάς μόνον' διά τ' ανώτερα φιλολογικώτερον τι. Διά του πρώτου να διδάσκηται μόνον το ωφέλιμον, διά δε του δευτέρου και το τερπνόν συγχρόνως. Η εξιδιασμένη ικανότης έν τῷ είδει τούτου του Ακαδημιακού Λογούου μᾶς παρέσχεν εύχαρίστως την συνδρομήν της. Το έγχειριδιον και το συγγράμμαά του ειςιν έτοιμα.

Το μάθημα της γωνυία τῷ φωνῇ αναγνώσεως θέλει εισθαι ύποχρεωτικόν. Έκαστος διδάσκαλος εξερχόμενος του σχολείου θα εξετάζεται εις τούτο' έν τοις λυκείοις και σχολείοις θέλει εισθαι αρκετή ή ειδική και ιδία παράδοσις βητορικῆς' το τοιοϋτον θέλει εισθαι τά μάλα ωφέλειας πρόξενον. Πρέπει πρώτον ν' αναγινώσκη καλῶς ό διδάσκαλος και κατόπιν ό μαθητής το μάθημα όπερ πρέπει να μάθη.

Η εισαγωγή βραβείου διά την άπαγγελίαν και ανάγνωσιν εκρίθη αναγκαία διά τινά έτη, συνωδᾷ τῷ ένδιαφέροντι όπερ συνδέω με την γωνυία τῷ φωνῇ ανάγνωσιν.

Κοινοποιήσατε την παραλαβήν της παρούσης κλπ.

Γνωμίαι και σκέψεις ήθικαί του δουκός ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ [Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]

34.

Γογγύζομεν κατά της ύπερηφανείας των άλλων, διότι οϋδέ ήμεις είμεθα πάντα ύπερηφανείας άμέτοχοι.

35.

“Ολοι οί άνθρωποι είναι επίσης υπερήφανοι, διαφέρουν δὲ μόνον κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς τρόπους, καθ’ οὓς τὴν υπερηφάνειαν αὐτῶν ἐκδηλοῦσι.

36.

Φαίνεται ὅτι ἡ φύσις, ἢ ἅπαντα τὰ ὄργανα τοῦ ἡμετέρου σώματος τοσοῦτον σοφῶς διαπλάσασα, ὅπως καταστήσῃ ἡμᾶς εὐδαίμονας, προσέθηκεν ἡμῖν καὶ τὴν υπερηφάνειαν, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἡμῶν ἀπὸ τῆς λύπης, τῆς προερχομένης ἐκ τῆς γνώσεως τῶν ἡμετέρων ἀτελειῶν.

ΦΑΟΥΣΤ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. . . ΖΑΧΑΡΙΝΟΙ

Ἐν τῇ ἐν Παρισίοις Ἐκθέσει, ἐν τῷ τμήματι τῶν Καλῶν Τεχνῶν, παρατηρεῖται ἔργον τι Ζαχαρίνου πλείστου λόγου ἄξιον, δῆλον ὅτι εἰκῶν παριστώσα τὸν Φάουστ καὶ τὴν Μαργαρίταν καὶ κατεσκευασμένη ἐκ ζαχαρώς μετὰ πλείστης ὀψης τέχνης καὶ δεξιότητος. Νομίζει τις ὅτι εἶνε χειροτέχνημα κεντητὸν καὶ δὲν δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ὑπομονὴν τοῦ καλλιτέχνου. Πλὴν δὲ τούτου εἶνε ἐκτεθειμένον ἀντίγραφόν τινος ἐν Βιέννῃ ἐκκλησίας ὡσαύτως ἐκ ζαχαρώς, μετ’ ἀπαραμίλλου ἀκριβείας καὶ λεπτότητος ἐπεξεργασμένων πάντων τῶν ἀρχιτεκτονικῶν κοσμημάτων, οἷον τῶν ἐγκάρπων, τῶν ἀστραγάλων κλπ. κλπ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

3.

Δικηγόρος τις υπερασπιζόμενος ἐν δικαστηρίῳ κυρίαν συνειθίζουσαν νὰ κλέπτῃ μικρὰ πράγματα ἐκ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, δι´σχυρίζετο, ὅτι ἡ πελάτις του ἐπασχεν ὑπὸ κλεπτομανίας καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο ὑπόλογος διὰ τὰς πράξεις της.

— Κλεπτομανίας; — ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου — καὶ τί εἶν’ αὐτὴ ἡ κλεπτομανία;

— Φοβερὰ ἀσθένεια, κύριε πρόεδρε, ἥτις κάμνει τοὺς πάσχοντας ἐξ αὐτῆς νὰ κλέπτωσι.

— Ἄ, ἄ, βλέπω ὅτι εἶνε ἀσθένεια, τὴν ὁποίαν οἱ δικασταὶ πρέπει νὰ ἰατροῦσωσι. Ἡ δὲ συνταγὴ εἶνε *φυλάκισις δώδεκα μηνῶν*.

4.

Ἡ σύζυγος πρὸς τὸν σύζυγον :

— Δὲν νομίζεις, φίλε μου, ὅτι καλλίτερον εἶνε νὰ συνοδεύσω ἐγὼ τὴν κόρημας εἰς τὸ θέατρον; Ὅλος ὁ κόσμος θὰ τὴν βλέπῃ καὶ θὰ λέγῃ: Ἔτσι ἦτον μιὰ φορὰ καὶ ἡ μητέρα της.

— Ἄν ὄμωι, ἀγάπη μου, βλέπῃ ὁ κόσμος τὴν μητέρα, καὶ λέγῃ: Ἔτσι θὰ γείνη καὶ ἡ κόρη της;

5.

Ἰεροκῆρυξ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σαμαρείτιδος, ἐτελείωσε τὴν διδασχὴν του διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: «Μὴ ἐκπλήττεσθε, ἀδελφοί μου, διότι τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον εἶνε τόσον ἐκτεταμένον» ἐνθυμήθητε ὅτι γυνὴ ὀμιλεῖ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Παρατηρεῖς τοὺς τρέχοντας εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, τοὺς δίδοντας ἐπιστολάς στοῦ Σκούφου; τὸ ἀρχεῖον; Οἱ τόσο αὐτοὶ φάκελλοι τί τάχα περιέχουν; Ἡμέραν νύκτα διατὶ τὸ Κράτος περιτρέχουν; Φαντάζεσαι πῶς θὰ ἴδῃς, ἂν τοὺς ἀποσφραγίσῃς, εἰδήσεις οἰκογενειακὰς καὶ φιλικὰς ἐκχύσεις; Εἰς τὴν τραγὴν πολιτικὴν ὁσμῆναι ὀλοκλήρους, Γυναίκες, νέοι, γέροντες, οἱ λαϊκοὶ, ὁ κληρὸς, Δὲν γράφουν ἄλλο, εἰμὴ ἂν τὸ ὑπουργεῖον πίπτῃ, Καὶ ποῖος πατριάρχης μας τὸν ἄλλον κάτω βίπτει; Καὶ ὡς νὰ ἐπανήρχοντο οἱ παλαιοὶ αἰῶνες, Τῆς Ὀλυμπίας, τοῦ Ἰσθμοῦ οἱ ἔνδοξοι ἀγῶνες, Κινεῖται πᾶσα ἡ Ἑλλάς δι’ ἐξ ἑπτὰ τοῦ Γένους Πολιτικούς, εἰς τὸ κοινὸν ἀκρωτηριασμένους; Καὶ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσάν στὰς ἐπαρχίας ὅλας Ἄῃρ εὐγαίνει σύμμικτος μετὰ τύφους καὶ πανόλας.

(Ἀλέξανδρος Σούτσος.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γνωστὸν εἶνε ὅτι τὰ ἄνθη κλείουσιν ἄλλα κατ’ ἄλλας ὥρας, ἀλλὰ πῶς γίνεται ταῦτο; Ἰδοὺ πῶς σκέπτεται σοφῶς τις ἄγγλος (sir John Lubbock) πρὸς ἐξηγήσιν τοῦ φαινομένου τούτου. Ὅσα μὲν ἄνθη γονιμοποιοῦνται ὑπὸ νυκτερινῶν ἐντόμων καὶ ὑπὸ τῶν ψυχῶν αἵτινες πετῶσι τὴν νύκτα, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ὅπως ταῦτα μένωσιν ἀνοικτὰ καὶ τὴν ἡμέραν τὰ δὲ ἄνθη τὰ γονιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν μελισσῶν, τῶν κηφήνων κλπ., οὐδένα πάλιν λόγον ἔχουσι καὶ αὐτὰ ὅπως ἀνοίγωσι τὴν νύκτα. Τὸ φυτὸν εἶνε ὃν ἐνόργανον τὸ ὁποῖον βλέπει διὰ τοῦ ἄνθους, ὃ ἐστὶ τὸ ἄνθος εἶνε τρόπον τινὰ ὁ ὀφθαλμὸς του. Ὡς τοιοῦτον δὲ ἔχει χρεῖαν ἀναπαύσεως, καὶ ὡς πάντα τὰ ἐνόργανα κοιμᾶται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπάρξεώς του εἴτε τὴν ἡμέραν εἴτε τὴν νύκτα, ὃ δὲ ὑπνος του ἐκδηλοῦται διὰ κλείσεως τοῦ ἄνθους του. Πάντες δὲ οἱ φυσιολογῶντες συμφωνοῦσι κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ ἀναπνοὴ τῶν φυτῶν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀπορρόφησης τοῦ ὀξυάνθρακος, ἢ ἀποβολῆ τοῦ ὀξυγόνου, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀπορρόφησης ὑγρῶν διαφόρων καὶ χημικῶν ἀλάτων καὶ τέλος ἡ διαπνοὴ αὐτῶν ποικίλλουσι κατὰ τε τὰ διάφορα εἶδη καὶ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας· εἶνε δὲ ἀσθενέστερα μὲν ἐν γένει τὴν νύκτα, ζωηρότερα δὲ τὴν ἡμέραν.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τρόπος διατηρήσεως τῶν γεωμήλων.

Θέσον τὰ γεώμηλα εἰς βαρέλιον ὅσον ἐνεστι στεγνὸν, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὸν βυθὸν ἐστρώθησαν ἀρκετὰ ἄχυρα· κλείσε τὸ βαρέλιον καλῶς καὶ τοποθέτησον αὐτὸ εἰς ὑπόγειον, μακρὰν τοῦ ψύχους καὶ τῆς ζέστης. Ὅταν ἀνοιχθῇ τὸ βαρέλιον καὶ ληρθῶσιν ἐξ αὐτοῦ μέρος τῶν γεωμήλων, πρέπει νὰ ἀπλώνεται εἰς τὸ κενὸν μέρος παχὺ στρώμα ἄχυρων ἢ πιτύρων καὶ νὰ κλείσται καλῶς.

1. Διευθυντὴς τοῦ ταχυδρομείου καθ’ ἣν ἐποχὴν (1836) ἐγράφησαν οἱ ἀνωτέρω στίχοι.